

LIEPOS 4 - 225-OJI JAV NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ!

LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA NESIKEIS

Kapitoliaus rūmų bokštas ir JAV Konstitucijos teksto pradžia.

“WILLIAMS” KOMPANIJA TVIRTINA, KAD JAI MESTI KALTINIMAI - NEPAGRĮSTI IR ŠMEIŽIKIŠKI

Vilnius, birželio 27 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Seimo nario Vytenio Andriukaičio neseniai mesti kaltinimai tarptautinei kompanijai “Williams”, kuri per antrinę įmonę valdo “Mažeikių naftą”, korupcija yra visiškai nepagrįsti ir šmeižikiški, teigiama Eltai atsijustame “Williams” pranešime spaudai.

Pasak “Williams Lietuva” generalinio direktoriaus Randy Majors, “akivaizdu, kad ponas Andriukaitis neturi jokių faktų kaltinimams pagrįsti. Pono Andriukaičio kaltinimai yra akivaizdžiai neteisingi, šmeižikiški ir nepagrįsti. “Williams” dar svarsto, kokių veiksmų imtis jų atžvilgiu”.

Ne kartą jau minėta, kad “Williams”, būdama Amerikos kompanija, privalo laikytis JAV Vyriausybės 1977-aisiais priimto įstatymo dėl korupcinės veiklos užsienyje. Šis

įstatymas draudžia JAV įmonėms duoti kyšius užsienio pareigūnams, politinėms partijoms, kandidatams ar jų atstovams, siekiant pradėti ar plėtoti verslą. Bausmės už šio įstatymo pažeidimus yra labai griežtos. Įmonė gali būti nubausta už kriminalinius nusikaltimus, o pareigūnas, direktorius, darbuotojas, akcininkas ar agentas, padaręs ar žinojęs apie daromą nusikaltimą, gali būti nubaustas ir įkalintas 5 metams.

“Williams” turi labai griežtą veiklos etikos kodeksą ir, plėtodama verslą Lietuvoje, laikosi ne tik jo, bet ir visų JAV teisinių normų ir įstatymų. “Williams” niekada neaukojo pinigų jokioms politinėms partijoms Lietuvoje. Deja, kai kurios bendrovės, su kuriomis “Williams” tenka konkuruoti Lietuvoje, neprivalo laikytis jų

pačių etikos reikalavimų”, - apgailestavo R.Majors.

ELTA anksčiau pranešė, kad laikinai einantis Ministro Pirmininko pareigas Eugenijus Gentvilas trečiadienį laišku kreipėsi į socialdemokratų frakcijos Seime seniūną Vytenį Andriukaitį, prašydamas pateikti turimas žinias apie JAV kompanijos “Williams International” korupcinius ryšius.

“Demokratiškoje ir narystės ES bei NATO siekiančioje Lietuvoje kova su korupcija yra viena iš prioritetinių sričių, todėl kreipiuosi į Jus, prašydamas pateikti konkrečius Jums žinomus faktus, kuriais remdamasis teigiate, jog tarptautinė bendrovė “Williams International” yra korumpuota.

Jūsų turimos žinios apie tai, kaip ir ką papirko “Williams International”, turi būti per-

Vilnius, birželio 27 d. (ELTA). Prezidentas Valdas Adamkus savo rezidencijoje Turnišėse priėmė Vyriausiąjį Jungtinių pajėgų Europoje vadą generolą Joseph Ralston.

Pokalbio metu Prezidentas užtikrino svečią, kad siekdama tapti NATO nare Lietuva yra pasirengusi priimti atitinkamus įsipareigojimus.

Kaip teigiama Eltai perduotame Prezidento spaudos tarnybos pranešime, V. Adamkus pabrėžė, kad jokie pokyčiai šalies vidaus politikoje nepakeis Lietuvos užsienio politikos prioritetų. Tai, anot Prezidento, užtikrina ir visų partijų bendras sutarimas gynbos klausimais bei įsipareigojimas skirti iki 2 proc. BVP šalies krašto apsaugos plėtrai. Valstybės vadovas paminėjo ir sociologinės apklausos rezultatus, rodančius, kad Lietuvos narystę Šiaurės Atlanto organizacijoje dabar remia 64 proc. šalies gyventojų.

Prezidentas taip pat minėjo Lietuvos karių dalyvavimą taikos palaikymo pajėgose.

Pirmą kartą besilankantis Lietuvoje generolas J.Ralston pažymėjo, kad šis vizitas su-

teiks galimybę ne tik artimiau susipažinti su mūsų šalies krašto apsaugos vadovybe, bet ir padės geriau įvertinti Lietuvos ginkluotąsias pajėgas.

NATO pareigūnas sakė teigiamai vertinąs Lietuvos taikdaryų įnašą palaikant taiką Balkanuose. Pasak jo, tai yra labai naudinga ir Lietuvai, nes mūsų kariai ne tik įgys didelę patirtį dirbant kartu su daugia nacionalinėmis karinėmis pajėgomis, bet ir išmoks derinti karines procedūras bei tobulinti įgūdžius.

J.Ralston taip pat pabrėžė bendradarbiavimo pagal programą “Kariškiai kariškiams” (Military-to-military) svarbą.

Pažymėdamas, kad Lietuvos Karo akademija skiria daug dėmesio karininkų paruošimui, Prezidentas V. Adamkus pasidžiaugė, jog lietuviai mokosi prestižinėse Jungtinių Amerikos Valstijų karo akademijose.

Generolas J.Ralston vadovauja NATO karinėms pajėgoms Europoje, kurios yra atsakingos už regiono apsaugą. Jungtinės vadovybės Europoje uždavinys yra užtikrinti taiką ir teritorinį integralumą NATO šalyse.

“Pensininkas Nr.1” grįžta vadovauti šalies Vyriausybei. Prezidentas Valdas Adamkus, neslėpdamas nusivylimo dėl žlugusios Naujosios politikos koalicijos, birželio 29 d. pranešė nusprendęs kandidatų į naujuosius premjerus siūlyti Seimui socialdemokratų lyderį Algirdą Brazauską.

DELFI

(Žinia gauta, kai buvo paruošta ši “Dirvos laida”.)

duotos Lietuvos ir tarptautinėms kovos su korupcija institucijoms.

Kviečiu Jus pasidalinti informacija, jei tokios turite, ir apie kitas naftos kompanijas, pastaruoju metu demonstruojančias itin didelį susidomėjimą “Mažeikių naftos” bendrovės veikla, tokias kaip TNK, “LUKoil” bei “Jukos”.

Lietuvos naftos perdirbimo įmonės neturi temdyti net ir mažiausias korupcinių interesų šešėlis. LSDP, būdama solidžia parlamentine partija, galėtų prie to ženkliai prisidėti, pagal susiklosčiusią tradiciją išsikviesdama pasiaiškinti

visus įtariamus Lietuvos ir užsienio politikos ir verslo veikėjus”, - sakoma laikinojo Premjero laiške Vyteniui Andriukaičiui.

ELTA primena, jog informuodama apie V. Andriukaičio susitikimą su Prezidento patarėju Dariumi Kuoliu, Prezidento spaudos tarnyba citavo tokius Seimo socialdemokratų frakcijos seniūno žodžius: “Oficialiai pareiškiu, kad tarptautinė bendrovė “Williams International” yra korumpuota kompanija”. Jo teigimu, kompanijų “Williams” ir “Jukos” sutartis yra nenaudinga Lietuvai, todėl prieš “Williams” jis kovosias iki galo.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ LIETUVOJE AUKŠTO RANGO NATO KARININKAS

Dviejų dienų vizito į Lietuvą birželio 27 d. atvyko vyriausiasis NATO pajėgų Europoje vadas generolas Joseph Ralston.

Vizito tikslas - geriau susipažinti su šalies karinėmis pajėgomis, jų struktūra, prioritetais ir turimais ištekliais.

Darbotvarkėje buvo generolo susitikimas su laikinuoju Lietuvos krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi, uždara "apskritojų stalo" diskusija, kurioje dalyvavo generolas J. Ralston, laikinasis ministras L. Linkevičius, Lietuvos kariuomenės vadas brigados generolas Jonas Kronkaitis ir krašto apsaugos viceministrai. Čekijos ambasadoje buvo svečio susitikimas su užsienio šalių kariniais atašė. JAV oro pajėgų generolas J. Ralston vyriausiuoju Jungtinių pajėgų Europoje vadu tapo 2000 metų gegužės 3 dieną, pakeitęs tuometinį vadą generolą Wesley Clark.

■ KUR FAKTAI?

Laikinais einantis Ministro Pirmininko pareigas Eugenijus Gentvilas kreipėsi į socialdemokratų frakcijos Seime seniūną Vytenį Andriukaitį, prašydamas pateikti turimas žinias apie JAV kompanijos "Williams International" korupcinius ryšius, praneša ELTA, remdamasi Vyriausybės atstovų informacija.

"Demokratiškoje ir narystės ES bei NATO siekiančioje Lietuvoje kova su korupcija yra viena iš prioritetinių sričių, todėl kreipiuosi į Jus, prašydamas pateikti konkrečius Jums žinomus faktus, kuriais remdamasis teigiate, jog tarptautinė bendrovė "Williams International" yra korumpuota. Jūsų turimos žinios apie tai, kaip ir ką papirko "Williams International", turi būti perduotos Lietuvos ir tarptautinėms kovos su korupcija institucijoms. Kviečiu Jus pasidalinti informacija, jei tokios turite, ir apie kitas naftos kompanijas, pastaruoju metu demonstruojančias itin didelį susidomėjimą "Mažeikių naftos" bendrovės veikla, tokias kaip TNK, "LUKoil" bei "Jukos".

Lietuvos naftos perdavimo įmonės neturi temdyti net ir mažiausias korupcinių interesų šešėlis. LSDP, būdama solidžia parlamentine partija, galėtų prie to ženkliai prisidėti, pagal susiklosčiusią tradiciją išsikviesdama pasiaiškinti visus įtariamus Lietuvos ir užsienio politikos ir verslo veikėjus", - sakoma laikinojo Premjero laiške Vyteniui Andriukaičiui.

Antradienį, informuodama apie V. Andriukaičio susitikimą su Prezidento patarėju Dariumi Kuoliu, Prezidento spaudos tarnyba citavo tokius Seimo socialdemokratų frakcijos seniūno žodžius: "Oficialiai pareiškiu, kad tarptautinė bendrovė "Williams International" yra korumpuota kompanija". Jo teigimu, kompanijų "Williams" ir "Jukos" sutartis yra nenaudinga Lietuvai, todėl prieš "Williams" jis kovosias iki galo.

■ PASIRAŠYTAS NAUJAS DOKUMENTAS

Socialdemokratų, socialliberalų ir Naujosios demokratijos partijų vadovai Algirdas Brazauskas, Artūras Paulauskas ir Kazimiera Prunskienė pasirašė politinę deklaraciją dėl bendro darbo tikslų, praneša ELTA.

Šiuo dokumentu įteisinta naujoji Seimo dauguma, susiformavusi po Naujosios politikos valdančiosios koalicijos sutarties suirimo. Į ją, be socialdemokratų ir socialliberalų frakcijų, taip pat įeina Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų frakcija. Iš viso naujoji dauguma turi per 80 vietų Seime. Plataus pasitikėjimo Vyriausybei formuoti naujoji dauguma pasiūlė socialdemokratų vado A. Brazausko kandidatūrą. Seimo Pirmininku, pagal susitarimą, lieka socialliberalų vadas A. Paulauskas.

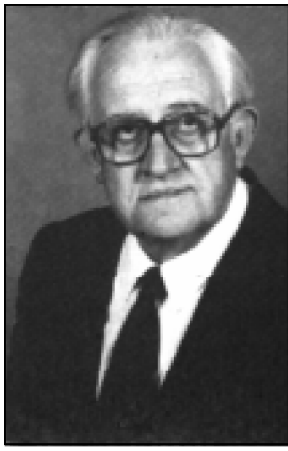
■ PREZIDENTUI PASKIRTAS DALINIS STACIONARINIS REŽIMAS

Prezidentas Valdas Adamkus, nors ir neišrašytas iš ligoninės, turi galimybę dirbti.

Nuo birželio 27 dienos, kaip sakė Eltai Prezidento gydytojas docentas Remigijus Nargėla, Valdui Adamkui paskirtas dalinis stacionarinis režimas. Paciento būklė gera, tačiau nuspręsta, kad dar kurį laiką jį turi stebėti specialistai.

Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose tikrinant Prezidento V. Adamkaus sveikatos būklę po apendicito operacijos, dešiniajame jo šlapimtakyje buvo aptiktas akmuo. Specialistų konsiliumui patvirtinus diagnozę, buvo sudarytas gydymo planas. Iš karto buvo atlikta tokiais atvejais taikoma nesudėtinga procedūra - akmuo išstumtas iš šlapimtakio. Pagal specialistų sudarytą gydymo planą, praėjus reikiamam laikui nuo atliktos procedūros, buvo numatyta pradėti medikamentinio gydymo kursą. Šis gydymas gali būti atliekamas ambulatoriškai.

Šiuo metu problema išspręsta, šlapimtakio veikla atstatyta, Prezidentas gali dirbti ne tik ligoninėje, bet ir kuriam laikui išvykdamas į Turniškes ar į Prezidentūrą, sakė doc. R. Nargėla.

Algirdas Pužauskas

JAV prezidentas George W. Bush ir Rusijos prezidentas Vladimir Putin, išsikalbėję Slovėnijos pilyje, vadinamoj Brdo Pri Kranjo, netoli Slovėnijos sostinės Ljubljana, nutarė šiame susitikime. Prez. Bush aplankys Rusiją, o Putin priėmė pakvietimą paviešėti Bush rančioje Crawford, Teksas. Iš anksto buvo sutarta, kad susitikimas Slovėnijoje tarp abiejų prezidentų ir vertėjų užtruks tik 30 minučių, po to seks daug ilgesnis pasitarimas, kuriame dalyvaus ir abiejų prezidentų vyriausieji patarėjai. Viskas pasikeitė, kai prezidentų pasimatymas užtruko pusantros valandos ir platesniam pokalbiui liko tik 20 minučių.

Prezidentas Bush spaudos atstovams pareiškė, jog jis įsitikinęs, kad atviras pasikalbėjimas buvo naudingas ir reikalingas, o Rusijos prezidentas yra įsipareigojęs veikti savo šalies naudai ir ginti jos interesus. Dabar Valstybės sekretorius Colin Powell ir Gynybos sekr. Donald Rumsfeld toliau tarsis su atitinkamais Rusijos atstovais. Toliau G.W. Bush pasakė, kad jis netrukus siųs į Maskvą prekybos ir izdo sekretorius su delegacijomis tartis dėl platesnių abiejų valstybių ekonominių ryšių. Prezidentų pasitarimuose kilo ir NATO šalių išplėtimo klausimai. Putin klausė, kodėl bandoma plėsti tą karinę organizaciją vis artinant jos sieną prie Rusijos sienos? Rusija yra priešinga ir naujam branduolinių ginklų išplėtimui, atsisakant 1972 metų sutarties, Amerikai viena - šališkai panaikinant tą sutartį, Rusijai teks irgi plėsti savo daugiagalvių raketų arsenalą, kalbėjo Putin.

• Švedijos miestų gyventojai nėra matę tiek "chuliganų" savo gatvėse. Riaušių malšinimui buvo suvežta į Goteburg ketvirtadalis visos Švedijos policijos, kai mieste posėdžiavo Europos Sąjungos vadovai kartu su JAV prezidentu G.W. Bush.

• Šiaurinė Korėja, pasi-

AR GALIMA PASITIKĖTI?

Rusijos prezidentas V. Putin prieš atvykdamas į susitikimą su JAV prezidentu viešėjo Kinijoje, kur Shanghai mieste įvyko svarbus Rusijos-Kinijos vadų pasimatymas. Dalyvavo šalia V. Putin ir Kinijos prezidento Jiang Zemin, dar Kazachija, Kirgizija ir Tadžikija. Po šių posėdžių Rusijos užsienio reikalų ministras Igor Ivanov paskelbė spaudai, kad tarptautines problemas sprendžiant, bus dirbama išvien. Kinijos ir Rusijos vadovai išreiškė didelį pasitenkinimą abiejų šalių

Condoleezza Rice išpėjo Europos diplomatus, kad Rusija pripažįsta tik jėgą. Senatorius J. Biden sakė, jog jis nepasitiki Putin ir tikisi, kad Bush žodžiai apie pasitikėjimą yra tik stilistinė puošmena. Daug aiškiau apie tą pasitikėjimą ir partnerystę parašė *New York Times* kolumnistas William Safire, patardamas neskubėti su partneriu. Safire primena buvusį prez. Franklin Roosevelt, kuris gyrėsi mėgstant "good old Joe", kalbėdamas apie Staliną.

Toliau W. Safire nurodo,

Pirmasis susipažinimas JAV prezidento George Bush ir Rusijos prezidento Vladimir Putin Slovėnijoje birželio 16 d. Pasitarimo metu svarbiausias klausimas buvęs Amerikos priešbranduolinių raketų apsigynimo skydas.

AP

santykiais. Bus bandoma išsaugoti pasaulinę jėgų pusiausvyrą. Kinija pažadėjo palaikyti Rusijos nuostatą dėl planų steigti priešraketinės gynybos sistemą.

Prezidento George W. Bush pareiškimai apie partnerystę su Rusija ir šilti jų atsiliepiimai apie Rusijos prezidentą sukėlė klausimus Amerikoje. Senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas sen. Joseph Biden pasakė, kad prezidento Bush draugiškumas su Putin įmanomas, nes abiem prezidentams yra reikalingos geros žinios namie. Baltųjų Rūmų patarėja saugumo reikalams

kad Putin, buvęs KGB karininkas, stipriai suvaržė spaudą, radiją ir televiziją. Jis neišpildė savo pažadų Čėčėnijos žmonėms, privertė emigruoti politinius savo priešus. Putin žino, kad Amerikos strateginis rūpestis ateityje bus Azija. Gražu, kai prezidentas Bush Varšuvoje kalba: "Daugiau nebus Miunchenų, nebus Jaltų". Aš tikiu, kad tai reiškia, kad mes paremsime Latvija, Estija ir Lietuvą jų priėmimą į NATO ir neužblokuosime jų įstojimo, nors Putin ir rūpinasi, kad NATO yra karinė organizacija, judanti prie mūsų sienų.

Keliais sakiniiais

keitus JAV prezidentui, vėl sugrįžo į šaltojo karo nuotaikas, atsisakė neseniai pradėto dialogo su Pietine Korėja. Š. Korėjos vyriausybė pareikalavo, kad iš Pietų Korėjos būtų atšaukta JAV kariuomenė, nes Š. Korėjai daug kainuoja laikyti prie demilitarizuotos zonos didelę

kariuomenę, sakoma, apie 700,000 vyrų.

• Rusijos prezidentas Vladimir Putin grįždamas iš pasimatymo su JAV prezidentu, netikėtai pasuko į Jugoslaviją, kur kartu su NATO 45,000 kariuomene pareigas prižiūrint taiką eina ir 3,000 rusų kariuomenės. Prez. Putin aplankė ir

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$35.00, first class - \$58. Single copy - 70 cents. Air mail overseas - \$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirma klase - \$58. Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. Atskiuro numerio kaina - 70 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVIŲ TAUTOS SUKILIMAS

1940 metų birželio 15-oji... per Lietuvą driekėsi ginkluotos Sovietų kariuomenės voros. Prasidėjo rusiškai sovietinė Lietuvos okupacija. Neblogai parengta Lietuvos kariuomenė nesulaukė įsakymo ginklu pasipriešinti okupantams. Labai greitai, pagal Maskvoje paruoštą planą, vyko politiniai pertvarkymai - uždraudžiamos politinės partijos, organizacijos, bet įteisinama komunistų partija. Skubiai surengiami vadinamojo liaudies seimo rinkimai. Prasidėjo pirmieji NKVD areštai. Po penkių savaitių tas "Liaudies seimas" paskelbė Lietuvai mirties sprendimą: Lietuva - LTSR. Dar po poros savaitių Maskvoje paskelbiama mūsų valstybės aneksija - Lietuva inkorporuojama į Sovietų sąjungos sudėtį. Visas tas farsas palydimas saujelės džiūgaujantių žmonių, dažnai net gerai nemokančių lietuviškai.

Lietuvių tautoje kilo spontaniški pasipriešinimai. Artėjant to vadinamojo "Liaudies seimo" rinkimams, Lietuvoje pasirodė lapeliai, kuriuose buvo raginama boikotuoti rinkimus, nebalsuoti. Tas boikotas ir buvo pirmasis mūsų tautos pasipriešinimas, po kurio sekė suėmimo banga jaunų gimnazistų, mokytojų, inteligentijos atstovų... Tai buvo spontaniškas mėginimas priešintis. Organizuota kova prasidėjo vėliau. Dar yra mokytojų, kurie atsimentą spontanišką demonstraciją rugpjūčio 15 dieną, kai baigiantis mokytojų suvažiavimui Kaune salėje sustoję mokytojai sugiedojo Lietuvos Himną, kuris jau buvo draudžiamas giedoti. Ar tai nebuvo Lietuvos dvasinio sukilimo pradžia?

Savaime prasidėjo sąmoningų lietuvių, jau subrendusių nepriklausomoje Lietuvoje, priešinimasis. Tuo metu Tautos šviesuomenė, Lietuvos karininkai, šauliai, ateitininkai ir skautai buvo pirmieji, kurie savaime pradėjo veikti pogrindyje prieš okupanto veiksmus. Iš tų patriotų vėliau susidarė visos Lietuvos pogrindžio už laisvę centras. Likviduojami kariškiai turėjo gerą organizacinę patirtį. Jų dažnas tapo "miško broliu" ir krito nelygoje kovoje, kad ateities kartos būtų laisvos. Todėl, kai birželio 22 rytą prasidėjo Vokietijos-Sovietų sąjungos karas, jau buvo susiorganizavusi laikinoji vyriausybė, kuri paskelbė atstatanti nepriklausomybę - birželio 23 d. Ta žinia buvo daug kartų kartojama per radiją ir visa Lietuva suprato, kad reikia vėl perimti vadovavimą į savo tautiečių rankas. Tautos sukilimo pradžia laikytina birželio 23-oji, nors kova buvo prasidėjusi jos išvakarėse. Visur buvo iškeltos tautinės trispalvės kaip ir Kaune karo muziejaus bokšte. Sukilimo dalyviai ėmė valdyti miestus ir miestelius, saugojo svarbesnius pastatus nuo susprogdinimo. Pradėjo veikti savivalda. Įžengusiai vokiečių kariuomenei buvo rodoma, kad ji žygiuoja jau per išsilaisvinusį kraštą ir nereikia okupacinės globos. Sukilo ūkininkai, darbininkai, tarnautojai, moksleiviai ir studentai - laimėjo mokykla ir joje vyravęs tautinis auklėjimas. Tuo buvo sugriautas mitas, kad Lietuva savanoriškai įsijungė į Sovietų sąjungą, atsisakydama nepriklausomybės. Tai ir buvo tautos sukilimas, leidęs sudaryti laikinąją vyriausybę ir deklaruoti valstybės atkūrimą. Naciai jau birželio 26 d. pradėjo nuginkluoti nepriklausomai veikusius lietuvius, nepripažino Laikinosios vyriausybės, ir ji buvo priversta pasitraukti. Tauta suprato, kad komunistų okupaciją pakeitė nacių ir nėra skirtumo, ar okupantas raudonas, ar rudas. Tautos sukilimo vyriausybė nenusilenkė okupantui, bet buvo išvaikyta ir tai rodo, kad ji nebuvo pronacinė, ką dabar kai kas bando įrodyti. Tad Birželio sukilimas - antisovietinis lietuvių tautos veiksmas nusikratyti sovietinės aneksijos ir užbėgti už akių nacių okupaciniam režimui. Tai garbinga mūsų tautos istorija, nežiūrint nuolatinio noro ją juodinti, apšmeižti, apkaltinti Birželio sukilėlius, o tuo pačiu ir visą lietuvių Tautą.

S. Tūbenas

BIRŽELIO 23 SUKILIMAS - ŠVIESOS SPINDULYS NAKTYJE

(2)

Kadangi Korpo štabui įtvirtinimų statymas atkrito, o politrukai, atrodė, kad žinojo ką tie šaudymai ir sprogimai reiškė, tad nutarė, kad bus saugiau naktį miške praleisti. Kadangi turėjome laisvą laiką - tai įnykome saulės atokaitoje jau prisirpusias žemuoges rinkti. Teisingiau ne rinkti, bet tiesiog į burną dėti. Saulei leidžiantis vakarop, buvo pranešta, kad vakarinio patikrinimo nebus. Ir kas nori miegoti - tai gali jau į samanas virsti. Apie vakarienę niekas nieko net neminėjo!

Pasirinkau švaresnį samaną plotelį. Žiūrėjau, kad nebūtų arti kelmų ar uogienojų. Nes tokias vietas gyvatės mėgsta. Prieš virsdamas į samanas patikrinau, kad kuprinės visos kišenės būtų sandariai uždarytos. Ir ją pagalvės vietoje pasidėjau, o debesėliu užsiklojau. Prieš guldamas kelnų kišenės su spilkomis užsegiojau. Atrodė, kad visi gerokai nuvargę ir gal praėjusią naktį mažai temiegoję. Tad greitai miške kalbos ir juokai nutilo. Beje, prieš užmiegant politrukai sargybas paskyrė. Galima buvo suprasti, kad paskirtieji politrukams buvo "savi".

Dar saulei nepatekėjus, rytuose žara jau padangę nušvietė. Ir paukščiai įvairiais balsais sveikino ateinantį rytą. Būtų dar gera pamiegoti, bet

pasigirdo politrukų komandos skubiai keltis ir žygiui rengtis. Kad mes žygiavome pagal iš anksto numatytą planą, tai patvirtino iš Varėnos atvykęs sunkvežimis su karšta kava. Kava ir nieko daugiau... Bet burbančių balsų nesigirdėjo. Nes visi sovietinę tvarką daugiau ar mažiau pažino. Ir žinojo, kad nepasitenkinimo pareiškimas galėjo šūviu į pakaušį pasibaigti! Patylomis kavą geriant, politrukai, pagal savo turimus sąrašus, išdalino po 15 šovinių šautuvui ir kulkosvaidžiams po 25 šovinius. Aiškiai buvo galima matyti, kad su tiek amunicijos, apie kokį nors rimtesnį karą nebuvo galima net ir galvoti! Taip pat buvo tokių, kurie visai šovinių negavo - tai buvo politiniai nepatikimieji ir gal antrajam išvežimui numatyti. Keletas mano gerų pažįstamų jų tarpe buvo. Pasitaikius progai, kai politrukų arti nebuvo, juos perspėjau, kad elgtųsi labai atsargiai, nerodytų jokie nepasitenkinimo ir savo žodžius dabotų. Sakiau, kad už dienos ar dviejų - tų politrukų neberekės daugiau bijoti!

Gavome pirmąjį ugnies krikštą

Ilgai netruko kavą išgerti. Nedelsiant gavome įsakymą, žygi pradėti. Vos iš miško išėję, pamatėme sodybą su šulinio svirtimi. Beveik visi

Juozas Žygas

puolė prie to šulinio atsigerti ir savo baklages prisipilti. Nespėjus net kibiro vandens pasisemti, iš rytų pusės virš miško pasirodė žemai skrendantis Messerschmitt. Netikėjau, kad mus pultų, bet nebuvo ir kur dingti. Viskas tik kelias akimirkas tetruko. Pasigirdo kulkosvaidžio kalenimas, gal 20-25 m. nuo mūsų. Ant vieškelių pradėjo dulkių debesėliai kilti. Jeigu būtų buvęs akmens skalda grįstas, tai prie to šulinio daugelis būtų savo batus pakloję. Nes nuo akmenų kulkos būtų rikošetavę ir daugeliui pataikę. Bet kai į smėlį ir dulkes krito - tai tik dulkių debesėliai iškilo.

Gera, kad ant kelio nebūta

Gal kokį kilometrą tuo vieškeliu paėję, pradėjome karo padarinius matyti. Ant kelio daug sudaužytų sunkvežimių. Kitiems gal benzino pritrūko - tai pakeleje palikti. Ant kelio ir šalia jo gulėjo daug rusų kareivių. Nors ir jie žmonės, bet mums nebuvo jų gaila. Prie vieno kaimelio matėsi nemažai lavonų lietuviškomis uniformomis. Bet dalis jų galėjo būti rusai naujokai, kurie buvo į lietuviškus dalinius atsiųsti.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Kosovo provinciją, kur įteikė medalius Rusijos kareiviams, pasikalbėjo su Danijos generolu Thorstein Skiaker, vadovaujančiu to regiono jėgoms. Belgrade Putin pasikalbėjo su Jugoslavijos prezidentu Vojislav Kostunica.

• **Švedija** šiuo metu pirminkauja Europos Sąjungai. Premjeras Goran Persson pasidžiaugė, kad organizacijos vadų konferencija nelauks ilgai, priimdama naujus narius. Pirmiausia į sąjungą įsijungs: Vengrija, Čekija, Estija, Slovėnija ir Lenkija. Su šiomis šalimis derybos dėl įstojimo prasidėjo 1998 m. Pernai pasitarimai buvo pradėti su: Lietuva, Slovakija, Latvija, Rumunija, Bulgarija ir Malta. Sąjungos didinimo eiga jau nebesustabdoma, pasakė švedų premjeras. Suvažiavime sveikinęs JAV prezidentas pasakė: "Mano administracija

yra tvirtai įsipareigojusi siekti žydinčios, vieningos ir laisvos Europos." Jam atsakė Europos Komisijos pirmininkas Romano Prodi, pabrėždamas, kad nepaisydami politinių skirtumų, europiečiai nori užmegzti gerus asmeninius santykius su JAV respublikonų prezidentu.

• **JAV Valstybės sekretorius** Colin Powell pradėjo spaudimą Izraelio vyriausybei ir Palestinos vadovybei užbaigti smurto veiksmus ir ieškoti taikos. Tuo pačiu reikalavimuose Rytuose lankėsi ir Jungtinių Tautų sekretorius Kofi Annan. Izraelio teisingumo ministras Meir Sheerit pasakė, kad padėtis šiek tiek pagerėjo. Jis supranta skausmą ir pyktį, bet atsakomybę negali remtis keršto ar pykčio jausmais, pasakė jis.

• **Pakistano prezidentą**, tik šiemet įsitvirtinęs valdžioje generolas Pervez Musharraf,

atleido iš pareigų ir pats perėmė prezidento vietą. Kartu generolas paleido Parlamentą, pašalino Senatą ir keturias regionines Pakistano asamblėjas. Gen. Musharraf pažadėjo tautai sugrįžti į demokratinę sistemą iki 2002. Jis valdžią perėmė jokių aukų nepareikalavusiame sukilime 1999 m. Jis tiesiog pašalino tuometinį premjerą Nawaz Sharif, apkaltinęs jį kyšininkavimu. Pakistaniečiai yra įpratę turėti karininkus valdžioje. Per 53 nepriklausomo gyvenimo metus, karininkai valdė šalį jau 27 metus.

• **NATO** vadovybė nutarė pasiųsti į Makedoniją nedidelę, maždaug 3000 vyrų kariuomenę padėti valstybės prezidentui Boris Trajkovski nuginkluoti sukilėlius albanus. Šie sutiktų atiduoti savo ginklus, tačiau reikalauja iš valdžios amnestijos ir specialių albanų teisių ir privilegijų.

Nukelta į 4 p.

LIETUVA IR PASAULIS

SĖKMINGOS DERYBOS BRIUSELYJE

Briuselyje vyriausiųjų derybininkų susitikime Lietuva baigė derybas dėl vieno iš sudėtingiausių - Aplinkos skyriaus, taip pat pradėta derėtis dėl paskutinio skyriaus - Bendradarbiavimo teisingumo ir vidaus reikalų srityse.

Dabar ant derybų su ES stalo yra visi 29 skyriai, iš kurių 18 yra preliminariai suderinti. "Mes įvykdėme maksimalią šio pusmečio programą ir atsidūrėme tarp geriausiai besiderančių kandidačių. Dabar jaučiame atsakomybę išlaikyti užimtas pozicijas ir nelėtinti derybų tempo", - sako vyriausiasis Lietuvos euroderybininkas Petras Auštrevičius. Aplinkos derybinis skyrius sudėtingas dėl savo apimties ir įgyvendinimo kaštų. Derybas šioje srityje yra baigusios tik keturios kandidatės - Slovėnija, Vengrija, Čekija ir Estija, pažymi Europos komiteto atstovė spaudai. Visos jos derėtis pradėjo porą metų anksčiau nei Lietuva.

"Šio sunkaus skyriaus uždarymas rodo, kad mes sugebame spręsti sunkius klausimus ir planuoti investicijas, kurių reikės įgyvendinant ES aplinkosauginius standartus atliekų tvarkymo, vandenvalos, oro apsaugos ir cheminių medžiagų priežiūros srityse. Vykdam didelių investicijų reikalaujančius projektus Lietuva tikisi ES finansinės paramos", - vyriausiųjų derybininkų susitikime sakė P.Auštrevičius.

Numatoma, kad iki 2009 m. kasmet aplinkosauginių standartų įgyvendinimui reikės apie 200 mln. Lt. Didžiausios investicijos planuojamos atliekų tvarkymo sistemų ir vandenvalos įrenginių statybos srityse. Pusę reikiamų lėšų - apie 100 mln. Lt kasmet - ketina skirti Europos Sąjungos fondai, kitą dalį sudarys valstybės biudžeto, tarptautinių finansinių institucijų lėšos.

Lietuva aplinkosaugos srityje išsiderėjo tris pereinamuosius laikotarpius: pakuočių ir pakavimo atliekų tvarkymo, miestų nuotėkų valymo, lakių organinių junginių srityse. Įgyvendinant ES reikalavimus, Lietuvai šiemet reikia priimti Pakuočių ir pakavimo atliekų tvarkymo įstatymą, taip pat pakeisti Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymą. Šis įstatymas skatintų gamintojus ir importuotojus patiems organizuoti atliekų tvarkymą. Per šešerius metus Lietuvai reikės įsteigti 10-12 regioninių atliekų tvarkymo sistemų, sutvarkyti netinkamus naudoti atliekų sąvartynus. Lietuva išpareigojo, jog iki 2010 m. miestų ir miestelių nutekamųjų vandenų išvalymo lygis atitiks ES standartus. Per dešimtmetį į nuotėkų valymo įrenginių statybą ar rekonstrukciją reikės investuoti 2 mlrd. litų. Dalį šių išlaidų padengs ES fondas ISPA. Trečiojo pereinamojo laikotarpio prašoma įgyvendinant lakių organinių junginių direktyvą, kuri riboja teršalų išmetimą, pervežant ir laikant benzina.

Derantis dėl Bendradarbiavimo teisingumo ir vidaus reikalų srityse Lietuva ypatingą dėmesį žada skirti kovai prieš korupciją ir organizuotą nusikalstamumą, narkotikų platinimą, nelegalią migraciją. Daug investicijų reikalaus rytinės Lietuvos sienos sustiprinimas, kuri, mūsų šaliai tapus ES nare, bus rytinė ES siena. Lietuvai, kaip ir kitoms kandidatėms, su ES reikės suderinti vizų politiką. Iki narystės turės būti pakeisti laikinieji susitarimai dėl supaprastinto pasienio gyventojų vykimo per valstybės sieną ir įvestas vizų režimas. Ypatingo dėmesio reikalaus bevizio režimo su Rusijos Karaliaučiaus sritimi klausimas. Be to, Lietuva turės įvesti naujo pavyzdžio piliečio pasą ir identifikacinę kortelę. Šiame derybiniam skyriuje Lietuva neprrašo pereinamųjų laikotarpių.

Nuo liepos mėnesio pirmininkavimą ES iš Švedijos perima Belgija.

LIETUVA EUROPOS EKONOMIKOS FORUME

Laikinosios Vyriausybės vadovo Eugenijaus Gentvilo vadovaujama delegacija sekmadienį, liepos 1 dieną, išvyko į Zalcburgą (Austrija) dalyvauti "Europos ekonomikos vadovų forume 2001".

Tai vienas reikšmingiausių kasmetinių ekonomikos forumų Europoje, kuriame atsiveria galimybė propaguoti šalį, užmegzti svarbius ekonominius ryšius. Šiame forume susirenka valstybių, didžiausių korporacijų ir įmonių vadovai.

Laikinas Lietuvos Vyriausybės vadovas dalyvaus keturiuose apskritojo stalo diskusijose apie Šiaurės Europos ir Baltijos regiono ateitį, sąlygas investicijoms, ekonominių ryšių tarp regiono šalių perspektyvas. Taip pat numatomi dvišaliai susitikimai su Austrijos Prezidentu Thomas Klestil, Europos Komisijos komisaru ES plėtrai Gunter Verheugen, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko viceprezidentu bei direktoriumi Vidurio Europai Alain Pilloux.

1998 m. šiame forume dalyvavo Prezidentas Valdas Adamkus, vėliau tuose forumuose mūsų šaliai atstovaudavo Premjerai. (ELTA)

Lietuvos respublikos ambasadoriaus JAV-se Vygaudo Ušacko vizito metu Čikagoje: R. Kriaučiūnas, Garbės konsulas V. Kleiza, JAV LB Tarybos pirm. R. Narušienė, ambasadorius V. Ušackas, B. Vindašienė, R. Martin, Garbės konsulas S. Balzekas, LR Generalinis konsulas G. Apuokas, Lietuvių respublikonų pirm. A. Milūnas, ALTo pirm. S. Kuprys ir JAV LB pirm. A. Gečys.

KARALIAUČIAUS SRITIES PROBLEMAS

Minskas-Vilnius, birželio 27 d. (BNS). Karaliaučiaus srities gubernatorius Vladimir Jegorov kviečia Europos Sąjungą ir Europos Parlamentą "nestandartinėmis priemonėmis" išspręsti Karaliaučiaus srities gyventojų judėjimo problemą, kuri iškilis Lietuvai ir Lenkijai ateityje tapus ES narėmis. Tai, agentūros "Interfax" pranešimu, V.Jegorov pareiškė Baltarusijos televizijai. Pasak jo, Lenkijai ir Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, sudėtingiausia yra vizų problema, kuri jau šiemet išryškėjo regiono tarpusavio santykiuose su Lenkija. Po "tam tikrų pastangų" su Lenkijos prezidentu Aleksandr Kwasniewski pavyko atidėti vizų režimo įvedimą vėlesniam laikui. Be to, Lietuva per pastarąsias dvi savaites paskelbė "labai rimtų pareiškimų" dėl bevizio režimo

piliečių kelionėms išsugojimo ir krovinių gabenimo. Jeigu Lietuva įves vizų režimą, Karaliaučiaus srityje bus "paralyžuota visa ūkio veikla", sakė gubernatorius. "Mes keliame Europos Sąjungai ir Europos Parlamentui klausimą, kad analogų neturinti situacija Karaliaučiaus srityje būtų sureguliuota nestandartinėmis priemonėmis".

Birželio viduryje Lietuvos UR ministras Antanas Valionis pareiškė, kad Lietuva sieks tartis su ES dėl galimybės išsaugoti bevizį režimą su Karaliaučiaus sritimi.

Prezidentas Valdas Adamkus pareiškė pritarimą tokiai ministro pozicijai. Bevizis režimas su Karaliaučiaus sritimi atitinka tiek Lietuvos, tiek ir Europos Sąjungos interesus.

Iki šiol Lietuva laikėsi pozicijos, jog iki 2003 metų

Karaliaučiaus srities gyventojams bus įvestos vizos.

Kaip žinoma, Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tektų panaikinti vizų režimo lengvatas kaimyninės Karaliaučiaus srities gyventojams. Nors tarp Lietuvos ir Rusijos galioja vizų režimas, Karaliaučiaus srities gyventojai gali vykti į Lietuvą arba per ją tranzitu be vizų. Tokios pat lengvatos galioja ir Lietuvos piliečiams, vykstantiems į Karaliaučiaus sritį.

Pasak ministro A.Valionio, "stojame į Europos Sąjungą, stojame į klubą ir turime priimti klubo žaidimo taisykles. Tačiau mes pasiruošę kalbėti su savo partneriais Europos Sąjungoje, kad galbūt taisyklės galėtų būti ir pakeistos. Kasmet užregistruojama maždaug 2 milijonai asmenų, pervažiuojančių Lietuvos sieną iš Karaliaučiaus srities pusės.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 3 p.

- **JAV** teisingumo departamentas paskelbė kaltinimus 13-kai Saudo Arabijos piliečių ir vienam libaniečiui už JAV kareivinių Saudo Arabijos žemėje susprogdinimą 1996 birželio 25 d. sprogius galimai bombai žuvo 19 amerikiečių kareivių. Išaiškinta, kad visi įtariamieji priklausė opozicinei Saudo religinei grupei Hezbollah. Prezidentas George W. Bush telefonu padėkojo Saudo Arabijos sosto įpėdiniui princui Abdullah už nusikaltėlių išaiškinimą ir suėmimą. Jiems gresia mirties bausmė.

- **Kalbant apie mirties bausmę**, Amnesty international organizacija paskelbė, kad pernai pasaulyje mirties bausmė buvo įvykdyta 27 valstybėse. Iš jų daugiausia

nužudyta komunistinėje Kinijoje - apie 1,000, Saudo Arabijoje 123 nusikaltėliai, trečioje vietoje stovi JAV su 85 mirties bausme nubaustais. Irane žuvo 75, Konge-35, Egipte - 22 ir Singapure - 21.

- **Popiežius Jonas Paulius II** birželio 23 atvyko į Ukrainą. Jo vizitas užtruko penkias dienas. Pusę to laiko jis planavo praleisti Lvine, kur jaunystėje studijavo, atliko karinę prievolę. Popiežius seniai norėjo aplankyti Rusiją, tačiau tokiam vizitui nepritarė Ortodoksų patriarchas Aleksis II. Popiežius pabrėžė, kad jo apsilankymas skirtas susitaikymui ir krikščionių vienybei.

- **Birželio 22 d.** Rusija, Ukraina ir Gudija minėjo pergalę prieš nacių Vokietiją.

Buvo dedami vainikai prie žuvusių kare paminklų, deginamos žvakės. Rusijos televizijoje prezidentas Vladimir Putin pabrėžė, kad kare žuvo 27 milijonai tuometinės Sovietų Sąjungos žmonių. Jokia kita valstybė tiek neturėjo aukų, todėl jiems nelengva suprasti Rusijos dvasią, kalbėjo Putin.

- **Pentagonas** paskelbė budėjimo būklę Persijos įlankos karo laivyno kariams. Neskelbiama apie grėsmės šaltinius, tik išpėjama vengti uostų ir budėti.

- **Bulgarijos** karalius Simeon II įsteigė politinę partiją. Iš karaliaus vietos jis buvo komunistų pašalintas 1943 m. Dabar jis 64 metų, nesitiki tapti karalium, nebentori nei premjero vietos, tačiau jo įtaka šalyje nemaža.

LOS ANGELES, CA

IŠVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS LOS ANGELES

Rūta Sakienė

Los Angeles mieste Birželio išvežtųjų minėjimas rengia bendras Pabaltiečių komitetas. Kiekvieną metų rengimą tenka praveisti kitai grupei ir kalbos patiekiamos anglų kalboje, nes į šiuos minėjimus susirenka lietuviai, latviai ir estai. Ši šešiasdešimtąjį minėjimą, pagal tvarką, rengė estai. Minėjimas vyko birželio 17 d. latvių salėje. Pagrindinis kalbėtojas estas - Edgar Klaska, Ph.D. Kalbėtojas jaunas ir jo mintys jaunos - kosmopolitiškos. Meninėje dalyje susirinkę šiltai priėmė dvi mažas sesutes estaites, padainavusias pora dainelių, ir latvi, smuiku pagrojusį tris latvių kompozitorių kūrinius. Gi jauną lietuvį pianistą, Rudolfą Budginą, palydėjo audringomis, nesibaigiančiomis ovacijomis. Bet jis to ir buvo vertas.

Minėjimo pradžioje trumpai savo mintis išsakė lietuviai, latvių ir estų garbės konsulai. Čia patiekiu Lietuvos generalinio garbės konsulo Vytauto Čekanausko kalbos lietuvišką vertimą.

“Ši mėnesį sueina šešiasdešimt metų nuo pirmųjų ištrėmimų, kur 1941 m. birželį daugiau nei 60,000 Pabaltijo kraštų gyventojų buvo suimti ir išsiųsti į kalėjimus ir darbo stovyklas šiaurės Rusijoje ir Sibire.

Per daugelį metų Sovietai ne tik kad išsigynė padarytų

žiaurumų Pabaltijo valstybėse, bet bandė atsijungti ir nuo visų kitų nusikaltimų, įvykdytų antrojo karo ir pokario laikais.

Ribbentropo - Molotovo aktu tarp tų dviejų kraugerišku milžinų - Stalino Sovietų sąjungos ir Hitlerio Vokietijos, ir greitai po to sekant karinei Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupacijai, net ir šiandien tikrovė arba visai nuneigiama, arba aiškinama, kad tos trys mažos nepriklausomos valstybės kvietė Sovietų sąjungą jas priglausti ir globoti, tuo savanoriškai paaukodamos savo laisvę ir nepriklausomybę.

Prieš pora dienų įdomi žinutė pasirodė kasdieniniame Radio FreeEurope/Radio Liberty pranešime. Remiantis straipsniu, pasirodžiusiu birželio 14-tą dieną, sakoma: “Nežiūrint neigimo, kad jis nieko apie tai nežinojęs, jau 1988 metais Sovietų vadas Gorbačiovas turėjo visus iš Pabaltijo kraštų 1940-tų ir 1950-tų metų Sovietų trėmimo duomenis. Visų trijų Pabaltijo kraštų komunistų partijų reikalavimu, KGB, vadovaujant Viktor Chebrikovui, 1988 metais paruošė šiuo reikalu slaptą pranešimą, kurį archyvininkai dabar atrado su paties Gorbačiovo parašu (RFE/RL June 15, 2001)”

Pone Gorbačiovai ir, tiesą pasakius, pone Putin, buvusios Sovietų sąjungos teisių ir

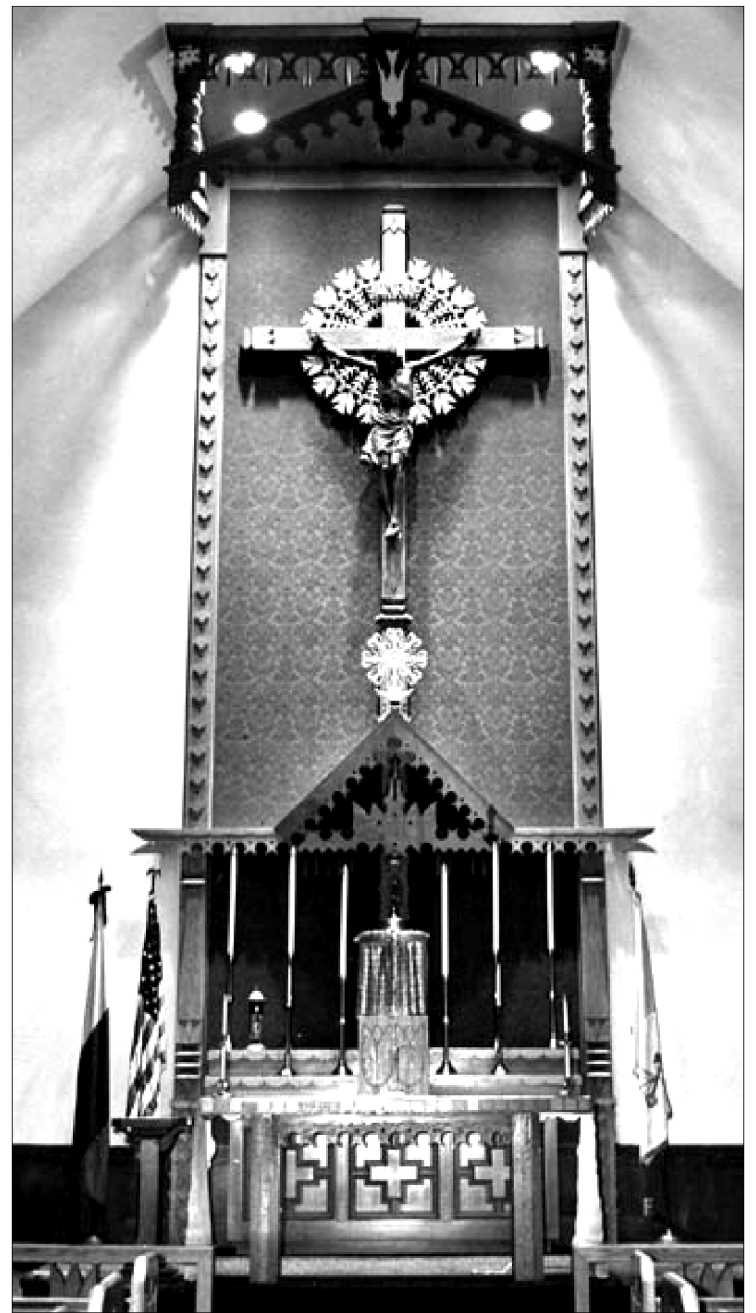
įsipareigojimų paveldėtojai, jau patsai laikas, kad jūs ir jūsų bendrai be jokių išsisukinėjimų pripažintumėte ir prisiimtumėte Pabaltijo kraštuose padarytų skriaudų ir nusikaltimų atsakomybę.

Taip pat Pabaltijo istorija turėtų būti lyg tai priminimas Vakarams apie jų moralinę skolą, nes šios trys mažos valstybės buvo atstumtos ir paliktos vienos tokią daugybę metų - likimo auka, priversta kentėti dėl kitų padarytų slaptų sutarčių ir suokalbų politikos.

Ši skriauda, padaryta Pabaltijo valstybėms, duoda mums teisę ir tiesiog įsipareigojimą kalbėti už visus, o ypačingai tuos, kurie Sovietų teroro pasekmę prarado gyvybes.

Birželio keturiolika Lietuvoje dabar vadinama **Gedulo ir Vilties diena**, o birželio penkiolika - Okupacijos ir Genocido. Tai dvi tamsios dienos gražiajame birželio mėnesy. Daugeliui tūkstančių mūsų tėvynainių tai buvo pradžia kančių, pasibaigusių mirtimi, arba nusitęsusių ilgais dešimtmečiais kalėjimuose ir prievartos darbų stovyklose. Dvi minėtos dienos, vienu metų skirtume, bet abi nešančios tą pačią išplauką - atnešusios žmonių gyvybių naikinimą ir visa, kas kasdieninį gyvenimą supa ir yra labiausiai vertinama.

Kad tai niekuomet daugiau

Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios (Los Angeles) altorius. Jame dominuoja lietuviškas kryžius. Architekto Edmundo Arbo projektas.

nepasikartotų, mūsų visų svariausias pastangos užtikrinti mūsų tėvynių saugumą turėtų būti atkreiptos ne vien tik į Washingtoną, bet kiekvieną Europos sostinę. Mes turime palaikyti draugiškus santykius su Maskva, bet mūsų širdys priklauso Vakarų pasauliui. Ir iki to laiko, kai mūsų trys

seserys Respublikos taps tikros partnerės Europos Sąjungoj ir NATO, mes niekad neužmiršim, kad Maskvos planai yra niekuomet neprarast įtakos ir kontrolės Pabaltijo kraštuose. Mes negalime leisti paskutinio šimtmečio istorijai pasikartoti. Dieve mums padėk.”

CLEVELAND, OH

LIETUVIŲ DIENOS

Lietuvos Vyčiai rugpjūčio 11-12 d. Frackville, PA miestelyje (I-81, exit 36) rengs Lietuvių dienas, nuo 11 v.r. iki 5 val. p.p. Ten matysite “Žilvino” tautinių šokių grupę iš Philadelphijos, PA, “Gintaro” vaikų šokių ir dainų grupę iš Mahanoy City, PA. Girdėsite Lyne Cox grojant akordeonu jums pritariant liaudies dainoms, Musical McDonalds šokių muzika, aplankysite dovanų stalus ir parodą. Pasivažišinsite dešromis, bandelėmis, balandėliais, virtiniais, lapiene ir šaltibarščiais, kugeliu, amerikonišku BBQ ir kitais skanėstais. Už pusmylio yra lietuvių tvarkomas motel - “Granny’s”, kur kambario kaina 43 dol.

ESTŲ JONINĖS

Clevelando estų bendruomenė birželio 24 d. atšventė tradicines Jonines Estų kultūriniame darželyje, Rockefeller parke.

Oficialioje dalyje kalbėtojai pasakojo apie jų tėvynės papročius, prie paminklo padėtos gėlės, ir užbaigta suneštinėmis vaisėmis.

Estų šventę aplankė Nelė ir Gerardas Juškėnai ir Dominika Gatautienė. Pasikalbėta apie baltų bendruomenių veiklą bei Žiauriojo Birželio minėjimą latvių bažnyčioje. Abi lietuviškos viešnios buvo apdovanotos gėlėmis.

Ger.J.

Nuotraukoje - Andreas Traks, estų bendruomenės veikėjas, prie estų darželio paminklo Clevelando Rockefeller parke.

G. Juškėno nuotr.

PENSININKŲ GEGUŽINĖ

Clevelando lietuvių pensininkų metinė gegužinė, įvyks šių metų liepos mėnesio 8-tą dieną, sekmadienį, 12 valandą po pietų, Lietuvių namų viršutinėje salėje. Gardūs pietūs ir gera muzika laukia visų.

Gegužinės metu vyks loterija su proga laimėti gerų dovanų, už kurias pensininkų valdyba yra dėkinga visiems aukotojams. Kviečiame visus pensininkus ir mielus svečius.

Kaip ir kiekvieną mėnesį sveikinam visus narius švenčiančius gimtadienius liepos mėnesyje: V. Aušrotą, D. Balčiūną, E. Čigienę, V. Gruzdį, S. Ignatavičių, J. Ignatavičienę, B. Jakaitį, J. Kazlauską, S. Mačienę, A. Petrašką, O. Ralienę, A. Rukšėną, I. Stankų, E. Steponienę, D. Šiupinienę, A. Valaitį, J. Vincienę, V. Žitkų ir O. Žygienę. Įsidėmėkite šią datą ir ryžkitės apsilankyti į šią gegužinę. Neapsivilsite!

Iki pasimatymo.

Valdyba

KULTŪRA IR LIETUVYBĖ

Stasys Santvaras

II

“Kiekviena antropologija slepia savy žemės apvaldymo mintį žmogaus kultūrinio veikimu. Ši mintis jau pralaužia apsirūpinimo bei išsilaikymo rėmus ir padaro kultūrinį nusiteikimą tikrąja dvasios didybės sąmone”. (Ant. Maceina).

Šiek tiek pasikalbėję apie kultūros sąvoką, iš lauko pusės žiūrėdami, gal nesunkiai galėtumėm rasti atsakymą į klausimą, kasgi yra lietuvių tautos kultūra. Tačiau, kai susiduriame su atskirų tautų kultūros aptarimu, susiduriame su eile naujų ir nepaprastų sunkumų. Perdaug į problemą nesigilindami, galėtumėm tarti, kad lietuvių kultūra, tai visa mūsų tautos praeitis, valstybinė ir tautinė mintis, mūsų religijų ir tikėjimo istorija, liaudies ir originalinis menas, mokslas, žmogaus teisinio gyvenimo samprata (pvz., žinomas Lietuvos Statutas), mūsų gyvenimo būdas, miestų ir kaimų statyba, mūsų žmogiškosios pastangos būti drauge su kitais žmonėmis ir pan. Betgi toks lietuvių kultūros aptarimas būtų konvencionalus, jis neiškeltų skirtybių, neiškeltų svaimingumo, t.y., viso to, kas atskiros tautos kultūrai yra itin būdinga, o kartu ir vertinga.

Žinomas mūsų sociologas dr. Ant. Musteikis tame žmogaus rankų mažai paliestame dirvone jau yra didžiai pagirtiną darbą pradėjęs ir šį tą nuveikęs. Aidų žurnale jis paskelbė stambų rašinį, kuriame gvildenami amerikiečių ir lietuvių kultūrų bruožai. Statydamas greta vienas kito amerikietį ir lietuvį, dr. Musteikis randa tokių skirtybių, o drauge ir savaimingų kultūrinio reiškimosi pastangų: amerikietis - ekonomistas, o lietuvis - inteligentas, amerikiečiui rūpi darbas, o lietuviui kūryba, amerikietyje atsispindi praktiškumas, lietuvyje abstraktiškumas, amerikietis greičiau pasiduoda kitimui, lietuvis aiškiai linkęs į pastovumą, amerikiečiui pirmoj vietoj stovi civilizacija, lietuviui kultūra, amerikietis yra racionalus, lietuvis - tradiciškas, amerikietis pabrėžia laisvės primatą, lietuvis akcentuoja tvarką, amerikietis daugiau linkęs į individualumą, lietuvis į bendruomeniškumą, amerikiečiui svarbu lygybė, lietuviui artimesnė hierarchija, amerikietis pasižymi humanišku, lietuvis geraširdišku.

Savaime suprantama, tai tik atskiros temos, iškeliančios skirtybes, amerikiečių ir lietuvių kultūrų savaimingumo bruožus. Jų pagrindimas ir aptarimas - per plati tema trumpam pašnekiesiui apie kultūrą. Kaip sakyta, tai žmogaus rankų per mažai paliesti dirvonai, todėl drįstu siūlyti jaunom moterim ir jauniem vyram, kurie studijuoja sociologiją ar filosofiją, pasinerti į šią gelmę ir mūsų kultūros savaimingumo bruožus išlukštenti, iškelti saulės švieson, pagrįsti ir aptarti. Kai tą darbą atliksim, bus daug lengviau nesivaduoti konvencionaliu lietuvių kultūros aptarimu.

Daiktavardis lietuvybė, tas dailiai skambantis keturių skiemenų žodis, nūdien yra skaudi žaizda mūsų širdyse. Kai kuriuo požiūriu nelengva jį atskirti nuo tos sampratos, kurion įeina mūsų tautinė kultūra, nesgi lietuvybėje taip pat glūdi visa tai, kuo lietuvis reiškiasi kaip žmogus: jo būdas, jo pastangos išlikti ir pasireikšti, gyventi nepriklausomą ir tik jam būdingą gyvenimą, kurti savaimingą lietuvių kultūrą, arba, kaip Vydūnas sakydavo, būti sau žmogum.

Laisvas lietuvybės reiškinys šiuo metu yra sutrukdytas. Nežiūrint kokių titaniškų pastangų mes dėtumėm svetimuose kraštuose, kur mūsų asmeninė iniciatyva nėra varžoma, vargu čia pasieksim tų lietuvybės laimėjimų, kuriuos galėtumėm pasiekti laisvam ir nepriklausomam savo protėvių ir tėvų krašte.

Tačiau, kai kalbam apie lietuvybę, kyla ir toks klausimas: kiek lietuvybė yra gyva ir kaip ji reiškiasi šiuo metu?

Sovietų Rusijos okupuotoj Lietuvoj atvira kova dėl laisvės ir nepriklausomo gyvenimo, dėl pastangų būti sau žmogum ir kurti niekieno nevaržomą savo kultūrą išblėso apie 1952 metus. Lietuvybė ten užsisklendė savy, moderniais terminais tariant, nuėjo į gilų pogrindį, bet sunku būtų tikėti, kad ji būtų palaužta ir sunaikinta. Laiko nešami smūgiai jai yra rūtūs ir negailestingi, tačiau, reikia galvoti, smūgiai ten sukelia ir tą atkaklų pasipriešinimą, kurį savo istorijos lapuose mes galim rasti ne vienkartinį.

Oficialioji lietuvybė dabar Lietuvoj reiškiasi mūsų tautai

prievarta primesto režimo darbais, svetima ideologija, primesta valstybinio, visuomeninio ir kultūrinio darbo santvarka. Daug kas ten yra iš svetur diktuojama, daug kas nesavaiminga, tačiau ir tose nelaisvės sąlygose tai šen, tai ten prasiveržia ir tokių apraiškų, kurios yra būdingos laisvajai lietuvybei. Kol tų apraiškų nestokosim, galėsime tarti, kad laisvas lietuvybės reiškinys Lietuvoj yra sutrukdytas, bet galutinai dar nėra palaužtas.

Lietuvybė anapus Lietuvos ribų, t.y. svetur, šiuo metu akivaizdžiai tebėra gyva. Tos gyvybės apraiškų mes regime savo kasdieniniame gyvenime. Visuose kraštuose, kur lietuviškai išseiviai gyvena, mes turim lietuvių kalba leidžiamą spaudą, skaitom savo iškilų publicistų disputus visuomenės, politikos ir kultūros klausimais, J. Kapočius baigia išleisti Lietuvių Enciklopediją - 700 ar net didesnio kiekio mūsų mokslo ir meno vyrų kūrinį, leidžiam mokslo, dailės ir grožinės literatūros knygas, kurių visa eilė yra pasigėrėtino meninio lygio, turim visą būtį Lietuvai laisvinti sambūrių bei organizacijų, turim Lietuvių Bendruomenę, eilę kultūrinių draugijų bei sąjungų, šeštadienines lituanistinio švietimo mokyklas, nemenką kiekį lietuviškų chorų, stambų pluoštą mūsų kompozitorių naujų ir vertingų darbų (deja, neišleidžiamų, o laikomų stalčiuose), regim laisvą mūsų dailės meno augimą, dramos sambūrių, mūsų architektų ir inžinierių pastangas ir kt.

Be to, lietuvybės šviesoj iškyla ir asmeniniai mūsų tautiečių, ypačiai jaunimo, pagirtini pasiryžimai: ne retas aukštų mokslo laipsnių siekimas, pastangos sudaryti medžiaginį pagrindą lietuvybės išlaikymui (Kultūros ir Lietuvių Fondas), regimas veržimasis dalyvauti visuomenės, politikos ir kultūros gyvenime tų kraštų, į kuriuos rūsti lemtis mus atplukdė. Viename gyvenimo bare mums sekasi geriau, kitame menčiau, bet lietuvybė svetimuose kraštuose tuo tarpu dar turi daugiau pelno, negu nuostolių. Reikėtų įtempti visas jėgas, sukelti lešų minėtiems fondams, padaryti visa, kad turimos mūsų intelektualinės pajėgos, anot Maironio, “neišnyktų, kaip dūmas, išblaškomas vėjo”.

(Bus daugiau)

Dailininko Antano Kmieliausko šeima - duktė Ramunė, pats dailininkas su vaikais ir Rita Kmieliauskienė. (Apie dailininko kūrybą buvo A. Dundzilos straipsnis “Dirvos” 25-oje laidoje.).

Dailininko A. Kmieliausko sukurtas paminklas Rainių kankiniams, netoli Telšių.

Dailininko A. Kmieliausko sukurta skulptūra.

LIETUVIŲ GRĮŽIMO Į TĖVYNĘ
INFORMACIJOS CENTRAS

“LIETUVIŠKOJO ŠVIETIMO ŠIAURĖS AMERIKOJE” PRISTATYMAS VILNIUJE

Birželio 27 d. Vilniaus paveikslų galerijos (Chodkevičių) rūmuose įvyko Juozo Masilionio ir Stasės Petersonienės knygos “Lietuviškasis švietimas Šiaurės Amerikoje” pristatymas. Jį organizavęs HILL & KNO-WLTON direktorius Lietuvoje Arūnas Pemkus (gimęs ir užaugęs Amerikoje) savo kalboje pažymėjo, kad pristatoma knyga yra tas įrodymas, kurio jis negalėjo pateikti 1984 m. pirmą kartą lankydamasis Lietuvoje jį kamantinėjusiems šefuotojams, kurie niekaip negalėjo suprasti, iš kur jis moka lietuviškai. Dabar solidi, Čikagoje išleista knyga, mus supažindina su didį pasišventimą liudijančia 1949-1999 m.m. lietuviškų mokyklų JAV ir Kanadoje istorija.

Profesorė Vanda Zaborskaitė, apžvelgdama lietuviškąją švietimo istoriją nuo pat XIX a. pradžios, lituanistinių mokyklų reiškinį išeivijoje pavadino atskiru lietuviško švietimo liemeniu, kurio svarbos supratimą mums leidžia suvokti pristatoma knyga. Profesorė, apžvelgdama lietuviškų mokyklų steigimo JAV sunkumus, nurodė kiek

švietimas svarbus lietuviškajai visuomenei. Papasakodama apie savo susipažinimą su knygos redaktorais Čikagoje, sakė supratusi, jog kiek svarbi ta lietuviybės šaka už Lietuvos ribų kuri po truputį vėlgi artėja prie Lietuvos švietimo.

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Lituanistinio skyriaus vedėja Silvija Vėlavičienė kaip turinti didelę darbo su knygomis patirtį pažadėjo, kad “Lietuviškojo švietimo Šiaurės Amerikoje” knygos laukia didelė ateitis. Paskutiniu metu tai iškiliasias išeivijos leidinys, kurio platinimą Lietuvoje vykdo Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka. Šiandien Lietuvą yra pasiekę apie 200 šios knygos egzempliorių. Reikia pabrėžti, kad, nors daugeliui ji labai brangi išeivijoje, bet ypatingai reikalinga čia, Lietuvoje, nes teikia ypatingą progą pažinti bei įsisąmoninti kultūrinį - tautinį vyksmą ne tik etninėse žemėse, bet ir plačiajame pasaulyje. Reikia pripažinti, kad daugeliui čionykščių tai pakankamai nauji ir netikėti dalykai.

Žilvinas Beliauskas
Direktorius

NUOTRAUKOSE IŠLIEKANČIOS AKIMIRKOS

Antanas Dundzila

Su talentingai naudojama foto technika net trumputes akimirkas galima įamžinti. Tai, kas per mūsų sąmonę pralekia šviesos greičiu ir dingsta ar bent pasikeičia, nuotraukoje gali būti užfiksuota ilgam laikui. Vaizdą užfiksavus, atsiveria lyg naujas pasaulis, kurį galima analizuoti, jame pamatyti anksčiau nepastebėtas smulkmenas, stebėtis fotografo išvalgumu, gėrėtis. Dvi naujausios fotomenininko Algimanto Kezio knygos tai patvirtina.

Pirmoji foto rinkinių knyga, angliškai pavadinta “Beyond this Horizon”, lietuviškai būtų “Už šio akiračio”. Tai A. Kezio išpūdžiai lankant kapines Lietuvoje. Ši tema autoriui nėra svetima: Prieš, maždaug, 25 metus, A. Kezys pasirodė su Čikagoje esančių Šv. Kazimiero kapinių puošniu albumu, “Palikę tėviškės namus”. Į kapines esančius paminklus anuomet A. Kezys žiūrėjo daugiau dokumentuotojo, tačiau prityrusio fotografo, akimis. Iš leidinio

buvo aišku, kad antroji išeivių lietuvių karta paminklų kūryboje atidarė beveik naują meno šaką, tuo pagerbdami žemėn guldomus savo artimuosius. Šiais metais išleistuose savo “Akiračiuose” A. Kezys jau kitoks: iš matomų nuotraukų stipriai dvelkia nuotaika ir rimtis. Jau pirmoje nuotraukoje autorius sako: “Ši knyga nėra apie mirtį. Knygoje aidi žinomas posakis: ‘Mirtie, kur tavo geluonis’”.

Leidinyje apima 85 puslapius, kurių pusę užpildo nuotraukos. Šalia kiekvienos nuotraukos vienas puslapis skirtas trumpam, parinktam, puikiai angliškai suredugotam epitetai. Tokiu būdu knyga tarnauja Lietuvos vardo garsinimui, jos praeičiai, dabarčiai ir ateities viltims. “Kai 1999 vasarą vaikščiojau po kapines savo gimtoje Lietuvoje, aš pasijutau sutikęs daugelį žmonių, kurie nebuvo mirę”, - daug ką pasakantis, intriguojantis autoriaus teigimas. Susimastęs prieš iškrypusiu kryželiu, autorius

Pranas Domšaitis “Austrijos kraštovaizdis”, 1935 m.

PRANO DOMŠAIČIO KŪRINIAI Į LIETUVĄ

Dr. Gediminas Balukas

Lietuvių Fondo Meno globos komisijos pranešimas

Lietuvių Fondo meno globos komisija šiais metais kovo mėn. 6 d. išsiuntė į Lietuvą 126 Prano Domšaičio paveikslus.

Su šia dail. Domšaičio kūrinių siunta buvo taip pat išsiųstas Prano Domšaičio kūrinių kolekcijos dovanojimo aktas:

Lietuvių Fondas, Inc. Dovanuoja Lietuvai Prano Domšaičio kūrinių kolekcijos palikimą - 527 paveikslus - Klaipėdoje atidarant Prano Domšaičio vardo pastovią galeriją.

Pasirašo Lietuvių Fondo taryba - visų Tarybos narių vardai ir pavardės. Ši metalinė plokštė bus pritvirtinta prie Prano Domšaičio galerijos įėjimo.

Iškilmingas galerijos atidarymas įvyks liepos mėn. 27-28 dienomis Klaipėdoje. Iškilinėse dalyvaus gal ir Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus, Kultūros ministras Gintautas Kėvišas, Lietuvos Dailės muziejaus direktorius Romualdas Bu-

žiurovą pririša prie vaizdo, kurį eilinis kapinių lankytojas gal ir nepastebėtų. Kapinėse A.Kezys pajunta nemirusią energiją ir eina filosofijon: “Dvasinio tvarinio energija niekada nedingsta, ji tik pasikeičia - transformuoja”. Šiuo savo menišku leidiniu A.Kezys transformuoja gal net niekad net nepajustas akimirkas į nesibaigiančio laiko bei išpūdžių tąsą.

Antrąjį savo leidinį A. Kezys pavadino “Cityscapes III” - “Miestovaizdžiai - trys”. Tai 52 nuotraukos talpinantis leidinys, nors žodis “nuotraukos” šiame sakinyje tiksliai fotografijų neapibūdina. Kiekvieno vaizdo pagrinde glūdi miestų ar pastatų nuotraukos, kurias A. Kezys kompiuterine technika nuspalvina. Tos spalvos, tiesa, dirbtinai atrodo ir

drys, Vokietijos Goethės instituto ir Dresdono miesto Dailės muziejaus atstovai. (Dresdene planuojama Prano Domšaičio paveikslų paroda). Taip pat dalyvaus ir Lietuvių Fondo atstovas dr. Gediminas Balukas.

Vatikano (Romos) Religinis muziejus kreipėsi raštu į Lietuvos Dailės muziejų, prašydamas Domšaičio kūrinių nuolatinių ekspozicijai. Vatikano religinis muziejus yra žymiausias ir didžiausias pasaulyje. Lietuvos kilmės dailininkui yra didelė garbė ir šlovė pakliūti į šį muziejų. Taip pat yra garbė mūsų tėvynei, kuri dalijasi savo sūnaus dvasiniais turtais toli nuo Lietuvos.

Šiandien Pranas Domšaitis jungiasi su Mažvydu, Donelaičiu, Vydūnu ir kitais didžiadvasiais mažosios Lietuvos atstovais, kurie kūrė mūsų raštiją, poeziją, meną ir

kultūrą ir prailgino gyvastį tėvynei Lietuvai.

Žinios iš Vilniaus

Vokietija yra stipriausia militarinė jėga Europoje. Tuo pačiu ir jos tarptautinis svoris didėja. Vokiečių-Goethės instituto delegacijos atvykimas į Domšaičio galerijos atidarymą (šis institutas yra vienas iš svarbiausių kultūrinių veiksmų Vokietijoje) taip pat Dresdono miesto Dailės muziejaus atstovų dalyvavimas ir galutinis nutarimas dėl Domšaičio paveikslų ekspozicijos šiame garsiajame meno centre ir kituose Vokietijos dailės muziejuose svarbus mums įvairiais požvilgiais.

Šie įvykiai ne tik garsina Lietuvos meną Vokietijoje ir Vakarų Europoje - taip pat yra teigiamas Lietuvos žingsnis į Europos sąjungą ir į NATO. Lietuvos valdžios atstovai parodė dėmesį Domšaičio galerijos meno švente ir didžiai vertina vokiečių susidomėjimą Lietuvos kultūriniais įvykiais.

vaizdui duoda keistoką skonį. Šiuo būdu autorius nuotraukai įdiegia savo labai individualią interpretaciją. Žiūrovo dėmesį dominuoja ta, kad ir dirbtina, spalva - bet ne kur nors matytas, atpažintas vaizdas. Šios technikos išpūdį bent man puikiai išsakė Lietuvos poetė Danutė Paulauskaitė, kurios eilėraštyje, vartydamas A. Kezio knygą atsitiktinai radau:

“Tu nežiūrėk, dabar Rembrandtas valgys silkę

Nėra ribos tarp meno ir ne meno

Jei menininkas tikras.”

A.Kezio - menininko tikrumu abejoti negalima.

Šia proga minėtas dar vienas A. Kezio šiais metais leidinys - 2001 m. kalendorius, pavadintas “Chicago and the Twin Cities” - Čikaga ir dvyniai miestai”. Impozantiškai

atspausdinto plakatinio kalendoriaus nuotraukose Čikagos vaizdai sugretinti su 13 kitų pasaulio miestų vaizdų, jų tarpe ir lietuviškuoju Vilniumi. Esame dažnai girdėję apie dvynių miestų ar universitetų bendradarbiavimo sutartis. Įdomiai ir labai originaliai A. Kezys sugretino, pvz., siaurą Vilniaus senamiesčio gatvelę su cementuotu perėjimu apačia Čikagos Lake Shore Drive. Prityrusio fotografo akiai panašūs ir Čikagos bei Toronto dangoraižiai, Čikagos bei Briuselio viešųjų pastatų salės ir t.t.

Norintieji Algimanto Kezio leidiniais pasigėrėti, gali juos užsisakyti iš autoriaus vadovaujamos Galerijos, 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402, tel.708-749-0888.

Vyčio apygardos, Ramygalos valsčiaus būrio (Paukštelio) patizanų būrelis.

LIETUVOS TAUTOS TRĒMIMAI

Kokiomis jūromis ir vandenytais tebeklajoja Jie, ieškodami kelio į Tėvynę?..

Skaudu skaityti, girdėti, o iškentėjusiems - prisiminti tuos laikus, kurie tarsi uždėjo baisų antspaudą mūsų tautos istorijai. Trėmimai lyg negalėtingi vandenys, sūkuriodami nušlavė kometas, smuikus, paradus, vienatvę, sąrašus, debesis, vėliavas, laisvę - viską pasiglemžė nerymastinga tėkmė.

Matyt, kraupiausias vaizdas Lietuvos istorijoje. Gyvuliniai vagonai, sausakimšai žmonių. Pusamžė ūkininkė, keli viens už kitą mažesni jos vaikeliai, šalia jaunas gydytojas su savo invalide motina, vos už pusmetrio ilgam, o gal ir visam laikui dingstančius tėviškės laukus ilgesingai akimis palydi jauna kaimo mokytoja.

Miestuose, miesteliuose, kaimuose lietuviai slėpė vieni kitus nuo pražūties, taip paukščiai savo paukštelių, vėtrų išmestus iš gimtojo lizdo. Žmonių - vargas ir ašaros Lietuvoje tekėjo upėmis. Dar niekada mūsų Tėvynės istorijoje nėra buvę tiek baimės, siaubo, netikrumo. Žmonės nebuvo saugūs rytą vakarą, dieną naktį galėjai sulaukti savo namuose tikrų žvėrių-sovietų valdžios pakalikai, dažnai patys artimiausi kaimynai, užgriuvo kaip stichinė nelaimė. Sąrašai, tos baisiosios eilutės lyg pačiame pragare surašytos pavardžių eilutės, savo tautos išdavikams tebuvo sausa informacija. O už jų, tų pavardžių, buvo gyvenimai gal ir nelabai pasisekė, gal be turtų, be sveikatos ar paprastos žmogiškos laimės, bet - gyve-

nimai, kuriuos liepė nugyventi Dievas, ir tik dieviška valia tegali juos nutraukti. Tačiau sukilo Lietuvoje šlykšti padermė, nutarusi į savo rankas paimti žmonių gyvenimus. Kokia siaubinga ideologija - naikinti savo artimą, prisidengus "naujo, geresnio ir teisingesnio gyvenimo" fantasmagoriškomis vizijomis! Ir ne už dyką. "Įvykdyti plano" - išvežti kuo daugiau nelaimėlių - reikė gardų maisto kąsnį, šiltą vietelę sovietų valdžios organuose, partinę karjerą. Bet tikiu, kad reikė ir Dievo bausmę patiems baudėjams.

Trėmė nekaltus žmones į šiaurę. Toli nuo Tėvynės. Ten, kur negyva gamta, kur neauga net žolė, vien apledėjusios samanų dengia amžinai išalusią žemę. Ten, kur saulė nešviečia ištisus pusę metų ir ledinės bangos blaškosi be atodūsių, tarsi apverkdamos skaudų žmonių likimą. Į pasaulio kraštą gabenami matė, kaip retėja miškai, platėja upės, nuo žemės paviršiaus dingsta medžiai ir krūmai. Tolumoje matyti tik sniegu padengtos kalnų viršūnės.

Tremtinė Dalia Grinkevičiūtė rašė: "Atrodė, kad Stalinas nori išvežti visą šalies protą, garbę, sąžinę. Kalėjo mokslininkai, gydytojai, konstruktoriai, dėstytojai, kino ir teatro aktoriai, studentai, mokytojai..." Be išimties trėmė tiek vyrus ir moteris, senelius ir vaikus. Išardydamo šeimas, darną ir taiką. Už ką?

Tolimiausias trėmimo taškas buvo Trotimovsko sala, o kartais - net dar šiauriau. Žmonėms teko egzistuoti žvėriškomis sąlygomis. Tačiau net ir taip pavadinti būtų per

švelnu. Greičiau jau - mirtinos išlikimo sąlygos. Žiemos šiaurėje šaltos, dažnai net šešiasdešimt laipsnių šalčio. Tremtinių barakai - lyg didžiuliai ledo kapai. Atrodytų, nebelieka jokių, net menkiausių sąlygų išlaikyti žmogiškąjį orumą, draugiškumą, artimo ir Dievo meilę, tačiau žmogaus stiprybė gali būti neišmatuojama. Lietuviai, žiaurios istorijos rankos nublokšti prie šiaurės jūrų, įrodė sau ir pasauliui stiprybę bei nepalaužiamą valią kartu pergyveno didžiulius vargus: vaikų ligas, gimimus, skaudžias ankstyvas mirtis, tikrą badą, alinantį vergišką darbą, žiaurių prižiūrėtojų priespaudą ir patyčias, o svarbiausia - kankinamą, skausmingą Tėvynės ilgesį. Pačiame stipriausiame bei slapčiausiame širdies kampelyje kiekvienas tikėjosi dar išvysiąs Lietuvą. Tremtyje gimusiems vaikeliams apie tolimą Tėviškę sekė pasakas, dainavo giesmes. Tie vaikai užaugo, svajodami apie Lietuvą kaip apie pasakų šalį, kurioje jų tėvai ir protėviai buvo laimingi. Lietuviai Sibire gebėjo netgi laikytis katalikiškų bei tautiškų papročių. Netgi sunkiausiomis gyvenimo akimirkomis, netgi kai, regis, numirdavo paskutinė viltis lietuviai kreipė nevilties pilnus žvilgsnius į tolimos Lietuvos pusę. Kiek jų mirė su Tėvynės vardu lūpose! Kiek jų kentėjo badu, ligas, artimųjų netektis, sunkiai dirbo, nuolat kartodami Lietuvos vardą! Šitiek sulaužytų likimų, nutrauktų gyvybių, pavergtų Lietuvos dukrų ir sūnų mūsų istorijoje nėra buvę.

Daugelis žmonių, kentė-

PENKTASIS RAŠINIŲ KONKURSAS

Pasaulio lietuvių bendruomenės Švietimo komisijos skelbtas rašinių konkursas už Lietuvos ribų veikiančioms gimnazijoms baigėsi. Konkurso mecenatas jau penktą kartą yra Raimundas Grigaliūnas, prisidedant ir PLB Švietimo komisijai.

Gimnazistams buvo pasiūlytos trys temos tautiškumo ugdymui: "Ar vyskupo Motiejaus Valančiaus darbai gyvi ir šiandien?" (minint vyskupo dviejų šimtų metų gimimo sukaktį), "Lietuvos tautos trėmimai" (Šešiasdešimtmečio paminėjimui) ir "Esu rašytoja(s), rašyčiau..." Sulaukta trisdešimt septynių rašinių. Iš "Lietuvių namų" vidurinės mokyklos Vilniuje gauta trys rašiniai, rusų-lietuvių mokyklos "Šaltinėlis" Maskvoje - keturi, Punsko gimnazijos/Kovo 11-osios lietuvių licėjaus

- dvidešimt aštuoni, o Vasario 16-osios gimnazijos Vokietijoje - du rašiniai.

Rašinių komisija, kurią sudarė Švietimo komisijos pirmininkė Regina Kučienė, Laima Apanavičienė, Alicija Brazaitienė, Vida Brazaitytė ir Aldona Rauchienė, šių metų birželio 17-osios posėdyje premijavo dvylika kūrinių. Keturi kiti kūriniai įvertinti specialiomis premijomis; vienas už knygų apie tremtį apžvalgą, antras už savos kūrybos eiles, trečias už gražią kalbą ir ketvirtas už gerą publicistinį straipsnį.

PLB Švietimo komisija nuoširdžiai dėkinga nuolatiniame mecenatui Raimundui Grigaliūnui už pagalbą puoselėti tautiškumą, kurį galima išugdyti tik gimtosios kalbos pagrindu. Visų mokinių kūryba bus išleista atskira knyga.

jusių ir išgyvenusių tremtį bei stalininius gulagus, savo atsiminimuose lenkia galvas prieš medikus. Jie buvo tikrieji didvyriai, nes suteikdami pagalbą - suteikė ir viltį. Viltį išgyventi, išlikti. Daugelis šių gydytojų žuvo karo frontuose. Ledinis mirties gūsis užpūtė jų gyvybes, tačiau ne atminimą gelbėtų žmonių širdyse. Tai buvo Dievo pasiųstieji - gėris, kuriam lenktasi.

Gyvenimas nuolat pateikia įvairiausių staigmenų ir netikėtumų, kartais net ir dovanų padovanoja. Kitaip negalėčiau pavadinti tokio gyvenimo vingio, kur man papasakojo prosenelis, deja šią žiemą miręs. 1940-aisiais jis su šeima (keturi vaikeliai) gyveno Kėdainių apskrityje, ūkininkavo. Vyriausia dukra (mano senelė), tuomet septynerių metų mergytė kasvakar nešdavo maistą, suruoštą mamos, Lietuvos partizanų būriui - į bunkerį netolimame miškelyje. Nekviestų svečių - enkavedistų - ilgai laukti nereikėjo: jau po poros savaičių į kiemą įsuko sunkvežimis, pilnas rusų kareivių. Liepė šeimininkei nešti lašinių ir degtinės, o šeimos tėvui - ruošti į tolimą kelionę... Tuomet tėvą apipulė vaikai, apsikabinę kojas verkė, raudėjo, nė žingsnio žengt neleido. Rusų karininkas ilgai stebėjo širdį gnaužiančią sceną. Nesiuntęs kareivius į trobą, priėjo arti, arti prie mano tada dar jauno prosenelio ir tarė: "Žmogau, turiu ir aš keturis mažylius. Atmink, ką pasakysiu: tavęs aš nemačiau, slėpk vaikus, ir pats nesirodyk.

Antrąsyk tau nepagelbėsiu". Prosenelis vis kartojo pasakodamas šią istoriją: "Negaliu ir šiandien patikėti ta likimo dovana. Ir tarp žvėrių, pasirodo, pasitaiko žmogiškų". Visą vasarą jis su šeima slapstėsi, vėliau įsisiautėjo karas o po keturiasdešimties metų prosenelis vėl susitiko su tuo rusų karininku. Vienoje Vilniaus ligoninėje - teko prisiminti seną, bet nepamirštamą istoriją.

Štai tokių netikėtumų pateikia nenuspėjamas gyvenimas. Galbūt tam tolimam, svetimam rusų karininkui turėčiau padėkoti už ilgą gražų savo prosenelių gyvenimą, už tai, kad turiu senelius, tėvus, gal ir už savo buvimą šiame pasaulyje; Pasirodo, gailestingumas nei tautybės, nei valstybinių sienų.

Praėjusiais metais atvykau mokyti į Vokietiją, Vasario 16-osios gimnaziją. Per pamokas daug girdime apie Lietuvos istoriją. Ir pastebiu keistą dalyką: kaip dažnai pasiilgstu tėvų, senelių, draugų ir - Lietuvos. Atrodytų - kokia gi čia bėda, juk pora valandų lėktuvu, ir jau namai. Tačiau kaip kartais suspaudžia širdį, kaip imi trokšti Tėvynei gėrio, teisingumo, sąžinės. Užteks jau mūsų šaliai skausmo, netiesos ir okupacijų. Tereikia jai meilės, šviesos ir tiesos.

Salomėja Bandoriūtė, 15 m.
Vasario 16 gimnazija

PLB Švietimo komisijos premijuotas rašinys skelbtame konkurse.

CARITUI REIKALINGA SKUBIOS PARAMOS

Lietuvos Vyčių padalinys, "Pagalba Lietuvai" neseniai susilaukė laiško iš Jo Eminencijos kardinolo Audrio Juozo Bačkio ir Vilniaus arkivyskupijos Carito direktoriaus Balio Stankaus, kurie prašo finansinės paramos. Caritas egzistuoja jau nuo 1989 m. Ir įvairių organizacijų ir privačių asmenų paramos dėka sprendžia aktualias visuomenės socialines problemas. Vilniaus arkivyskupija Caritas atidarė ir išlaiko šias socialines įstaigas: VA Caritas nakvynės namai, VA Motinos ir vaiko globos namai, Dienos centras, Socialinė tarnyba, ligonių tarnyba (vaistinė), Vaikų valgykla, Jungtinių Tautų skyrius, sriubos virtuvė (valgykla) "Betanija". Vilniaus arkivyskupijos Caritas dirba 26 etatiniai darbuotojai bei 130 savanorių.

Visos šios programos 90 % yra išlaikomos Vilniaus arkivyskupijos. Kitos lėšos 10 % yra gaunamos iš užsienio rėmėjų bei Vilniaus savivaldybės. 2000 m. VA Caritas nakvynės namuose suteikta nakvynių 18,480 (kiekvieną naktį nakvojo 50 žmonių); Nakvynės namuose Dievo Meilės Misionierių seserų kongregacija (Motinos Teresės) buvo slaugoma 9,150 žmonių (25 žmonės kasdien); Motinos ir vaiko globos namuose - 23 moterys ir 28 vaikai; Dienos centre 60 vaikų ir 20 paauglių; Socialinėje tarnyboje - 45,725 žmonės; ir

Ligonių tarnyboje - 13,152 žmonės; Vaikų valgykloje - 83 vaikai ir per metus išdalinta 20,580 porcijų; ir valgykloje "Betanija" - 600 per dieną ir išdalinta 187,200 porcijų.

Apžvelgus Vilniaus arkivyskupijos Caritas ir VA labdaros valgyklos "Betanija" veiklą, 2000 metais patarnauta įvairiomis paslaugomis 246,917 žmonių. Toks didelis žmonių kiekis parodo, kaip žymiai Vilniaus arkivyskupija prisideda prie visuotinio bendruomenės gerbūvio. Kiekvienais metais nuo 1999 m. iki 2001 m. finansavimas iš Vilniaus miesto savivaldybės vis mažėjo. Pagrindinis finansavimo šaltinis išlieka Vilniaus savivaldybė ir kiti rėmėjai. Nuo 1999-2001 m. 35,000-50,000 JAV dol. gauta iš savivaldybės Vilniaus socialinėms pagalbos programoms. O šiais metais toms programoms skirta mažiau - tikrai po 14,200 dol. Vilniaus arkivyskupija aptarnauja ir remia didžiulį kiekį bendruomenės narių. Esant dabartinei padėčiai, reikalinga visuomenės pagalba padėti Vilniaus arkivyskupijai ilgiau tęsti šias socialinių patarnavimų naudingas ir reikalingas programas. Carito veikla nebūtų įmanoma be įvairių organizacijų, savivaldybės ir privačių asmenų paramos. Visuomenė visuomet buvo dosni ir rėmė Lietuvos Vyčių padalinys "Pagalba Lietuvai"

Kai popiežius Jonas Paulius II 1993 m. lankėsi Lietuvoje ir buvo nuvykęs į Kryžių kalną prie Šiaulių, tai sugrįžęs į Vatikaną pareiškė, kad ten turėtų būti vienuolynas, kuris prižiūrėtų tą lietuvių tautos stebuklą ir jį lankyti pasaulio turistai. Popiežiaus noras buvo įvykdytas ir italų architekto Nunzio Rimaud suprojektuotas kryžiaus formos pastatas, kainavęs daugiau negu 2 mil. JAV dolerių, jau veikia 2 metus.

vėl kreipiasi ir prašo visuomenės finansinės pagalbos pagal Jūsų išgales remti šias socialines programas Lietuvoje. Kiekviena Jūsų auka - kokia ji bebūtų, didelė ar nedidelė, prisidės prie Carito labdaringos veiklos. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių, prašome siųsti: Aid to Lithuania, Inc. C/o Regina Juškaitė-Švobienė, 15494 Beaupre, Madison Heights, MI 48071-2622. Dėl smulkesnių informacijų galite skambinti tel. 1-(248) 547-2859, faksas - 1 (248)547-0982 arba E-paštas - Rjuskasvoba@es.com. Iš anksto nuoširdžiai dėkojame!

Regina Juškaitė-Švobienė

**Iškeliavusį Amžinybėn
su pagarba prisimename mielą, taurų lietuvi**

A. † A. JUOŽĄ ŽVYŅĮ,

Tautinės s-gos Tarybos narį, T.S. St. Peterburgo skyriaus įkūrėją, bei daugelio kitų lietuviškų organizacijų veikėją. Už jo sielą antrųjų mirties metinių proga bus aukojamos šv. Mišios š.m. liepos mėn. 15 d., sekmadienį, 1 v.p.p. Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfport, FL.

Ir š.m. liepos mėn. 15 d. sekmadienį, 9 v.ryto Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte.

Visus Tautinės Sąjungos narius bei pažinojusius mielą A. † A. JUOŽĄ ŽVYŅĮ, prašome Šv. Mišiose dalyvauti ir jį prisiminti savo maldose,-

*Tautinės Sąjungos
St. Peterburgo skyriaus
valdyba ir nariai*

ŠIS KARTAS PIRMASIS

Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pirmą kartą aptarė ŽIV/AIDS problemas

"Generalinės Asamblėjos specialioji sesija suteiks mums iki šiol neturėtą progą pasirūpinti ateities kartomis ir imtis ryžtingų veiksmų, siekiant sustabdyti šios baisios ligos progresą". Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annanas

Niujorke tris dienas (2001 06 25 - 27 d.) vyko Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos specialioji sesija, skirta kovai prieš sparčiai plintančią ŽIV/AIDS pandemiją.

Pirmą kartą pasaulis apie šią ligą sužinojo 1981 m. Per dvidešimt metų ši problema palietė visus žemynus ir šalis, todėl kovai su AIDS pandemija vienijamos pasaulio visuomenės pastangos.

Tarp 3000 delegatų, dalyvavusių trijų dienų viršūnių susitikime, Lietuvą atstovavo Sveikatos apsaugos viceministras Eduardas Bartkevičius

ir Lietuvos AIDS centro direktorius dr. Saulius Čaplinskas. Tikimasi, kad remdamiesi ankstesniuose Jungtinių Tautų forumuose numatytais tikslais, dalyviai nustatys eilę konkrečių uždavimų, būtinų įveikiant ŽIV/AIDS. Tarp jų - 2000 m. JT tūkstantmečio viršūnių susitikime, kuriame dalyvavo 150 valstybių vadovų, užsibrėžta uždavimas - iki 2015 m. sustabdyti ir sumažinti ŽIV/AIDS plitimą.

Sesijos metu Jungtinės Tautos tikisi sustiprinti politinį įsipareigojimą kovoti prieš AIDS, nusinešusį 22 milijonų žmonių gyvybes. Šiuo metu pasaulyje su ŽIV/AIDS gyvena virš 36 milijonų žmonių, iš jų 25,3 milijono - Afrikos šalyse - labiausiai epidemijos paveiktame regione. Infekcijos atvejų daugėja ir Rytų Europoje bei Centrinėje Azijoje.

Lietuvoje, Lietuvos AIDS centro 2001 m. birželio 27 d. duomenimis, registruoti 310 ŽIV infekuoti asmenys, iš jų 46 moterys, 164 vyrai. Daugiausiai ŽIV infekuotų asmenų yra Klaipėdoje (136) ir Vilniuje (104). AIDS serga 43, 30 asmenų mirė.

AIDS turi didžiulį poveikį ekonomikos augimui. Jungtinių Tautų apskaičiavimais, kai kuriose labiausiai paveiktose šalyse 2010 m. bendras nacionalinis produktas gali sumažėti 8 proc., o pajamos vienam gyventojui - dar daugiau. Afrikos valstybių viršūnių susitikime, vykusiame praėjusių metų balandžio mėn. Nigerijos Abujos mieste, JT generalinis sekretorius Kofi Annanas pasiūlė sukurti pasaulinį fondą kovai prieš ŽIV/AIDS ir kitas infekcines ligas. Tačiau iš generalinio sekretoriaus Kofi

Annano reikalaujama 7-10 milijardų JAV dolerių, kol kas pavyko surinkti tik 528 milijonus. JT vadovai tikisi, kad prevencijai ir gydymui reikalingas lėšas padės surinkti valstybių vyriausybės ir privatus sektorius. Praėjusių metų gegužės mėn. pagrindinės farmacinės kompanijos 20 kartų sumažino antiretrovirusinių vaistų kainas besivystančių šalių pirkėjams - gydymo kaina vienam besivystančios šalies pacientui per metus kainuos 350-600 JAV dolerių, tuo tarpu Vakarų Europoje ir JAV ši kaina siekia 10 000 JAV dolerių.

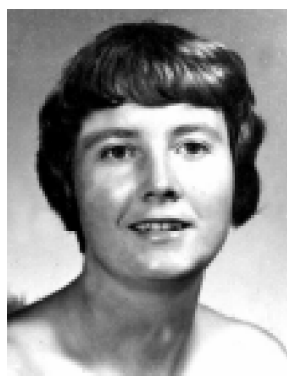
Siekiant paskatinti valstybių vadovus pasirašyti įsipareigojimo deklaraciją, nurodančią ryžtingesnių veiksmų reikalingas prioritetas sritis, š.m. gegužės mėnesį įvairių valstybių piliečiai buvo kviečiami pasirašyti tarptautinę deklaraciją "Vienas balsas, daug veidų... Susivieniję gyvenimui". Lietuvoje šią deklaraciją renginių, skirtų

mirusiųjų nuo AIDS atminimo dienai (gegužės 20 d.) metu pasirašė virš tūkstančio asmenų. Ji kartu su 50 000 kitų 72 valstybių piliečių, kovą prieš ŽIV remiančių žmonių parašais, pateikta Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos AIDS specialiosios sesijos dalyviams.

"Akivaizdu, kad nesame bejėgiai prieš šią epidemiją, tačiau mūsų atsakas - tik maža dalelytė to, ką reikia padaryti. Tikroji šiandienos uždavimas - dramatiškai sustiprinti politinę valią, išteklius, veikiančias sistemas ir socialinį įsipareigojimą, taip reikalingus stabdant epidemiją." Dr. Peteris Piotas, JT ŽIV/AIDS programos (UNAIDS) vykstantysis direktorius.

Igimantas Trečiokas
Lietuvos AIDS centro
direktoriaus pavaduotojas

**Išsamesnės
informacijos teirautis:**
Loreta Stonienė 30 01 23,
76 79 68; <http://www.aids.lt>

Su pagarba prisimename
mielą žmoną

A. † A.
VIRGINIA NORKŪNAS,

kuri prieš 17 metų žuvo gaisro nelaimėje. Žmona Virginia dirbo 14 su puse metų padėdama savo vyrui Ben Norkūnui rašyti Lietuvos istoriją angliškai "Lithuania As We See It". Virginia žuvo gaisre mėgindama išgelbėti šią knygą. Gimė balandžio 24, 1939 - mirė liepos 12, 1984.

A. † A.
IRENAI KAUNAITEI
TAMOŠAITIENEI,

buvusiai Danutės Nasvytytės išraiškos šokio grupės Melbourne narei mirus, nuoširdžiai užjaučiame visą šeimą bei artimuosius.

Giedra Nasvytytė-Gudauskas
Salomėja Nasvytytė Valiukienė

Mūsų brangi žmona ir motina

A. † A.
IRENA KAUNAITĖ
TAMOŠAITIENĖ

Mirė 2001 birželio 23 dieną Los Angeles, gimė 1931 kovo 28 d. Vilkaviškyje. Liko vyras VYTAUTAS sūnus ALGIS, anūkė RILEY, motina REGINA KAUNIENĖ Melbourne Australijoje, uošvė EUGENIJA TAMOŠAITIENĖ ir kiti giminės Lietuvoje, Australijoje ir JAV.

Liūdinti šeima

ŠIAULIŲ VAIKŲ VOKALO STUDIJA "RO-KO-KO"

Šiaulių m. Kultūros centro vaikų vokalo studija - ansamblis "Ro-ko-ko" veikia 15 metų. Tai pats pirmasis vaikiškas populiariosios muzikos kolektyvas Lietuvoje.

Šiuo metu "Ro-ko-ko" lanko 60 vaikų nuo 4 iki 16 metų. Jos auklėtiniai yra mokomi ne tik profesionalaus vokalo pagrindų, bet ir solfedžio, muzikos teorijos, improvizacijos. Studijos pagrindinis principas - atskleisti vaiko individualumą, lavinti kūrybiškumą, remiantis geriausiomis muzikinio lavinimo metodikomis.

"Ro-ko-ko" dainininkai kasmet aktyviai dalyvauja Lietuvoje vykstančiuose vaikų renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir koncertuose: festivalyje "Laumės juosta", Lietuvos TV dainų konkurse "Šypsena", Lietuvos televizijos konkurse "Dainų dainelė"

ir tampa jų laureatais bei prizinininkais.

"Ro-ko-ko" taip pat dalyvavo džiaz festivalyje "Baby Jazz" ir "Babies Sing Jazz" renginiuose, du kartus atstovavo Lietuvai tarptautiniame Latvijos televizijos vaikų muzikos festivalyje "Sunbeam". Ansamblio solistė Indrė Zaleskytė šiame festivalyje laimėjo Didįjį prizą už geriausią vokalą. 1999 m. kolektyvas su dideliu pasisekimu koncertavo Suomijoje Baltijos šalių chorų festivalyje "Vaasa'99".

Šiuo metu "Ro-ko-ko" yra vienas iš populiariausių ir perspektyviausių vaikų populiariosios muzikos kolektyvų Lietuvoje. Vaikų pop muzikos konkurse "Pop kopėčios '2001" "Ro-ko-ko" iškovojo Grand Prix ir I-ąją vietą už dainą apie Vilnių.

Studijos solistei Indrei

TOVARIŠČI!

Šiuo atveju, tai tinkamiausias kreipimasis į 78 seimo narius, kurie nubalsavo, už sovietinio palikimo šventės, gegužės 1-osios sugražinimą. Ar tai dėsninga, ar atsitiktinumas, kad dauguma balsavusiųjų, yra buvę komunistų partijos nariai, persivadinę LDDP o vėliau ir socialdemokratais? Kuo pasivadins ateityje?

Gegužės 1-oji mūsų tėvynėje buvo įteisinta, sovietiniams bolševikams okupavus Lietuvą. Jūs to nematėte ir neišgyvenote, nes, dauguma, dar buvote negimę. Sovietinė mokykla teisybės nesakė. Bet jei jos ir dabar nerandate, tai, Viešpatie, atleisk Jums...

Okupantai niokojo, naikino absoliučiai viską kas buvo lietuviška. Nesibaigiantys areštai, įkalinimai, žudymai, kankinimai, trėmimai. Grobstymas darbščių lietuvių užgyvento turto. Okupantai draudė tikėjimą, patriotizmą. Žlugdė garbę, sąžiningumą, dorumą. Besąlygiškai reikėjo garbinti sovietų valdžią ir bolševikų partiją.

Gegužės 1-ąją žygiuodavom, nešdami raudonas vėliavas ir portretus savo okupantų. Tokia buvo tvarka. To reikalavo dirbančiųjų viršininkai ir visagalės komunistų partijos sekretoriai. Dar kai kam išskirdavo maisto pakelelį.

Socialdemokratas G. Kirkilas rašo, kad dauguma žmonių ir dabar nori tokios šventės. Tokios, tėvynės okupantų paliktos?

O kur tie, kurie nenori, nes gerbia savo Tėvynę? Kur tie, kurie buvo priversti bėgti iš savo gimtosios žemės į svečias šalis? Kur tie iššudyti, kentę kalėjimuose, lageriuose, tremtyse? Jų buvo tūkstančių tūkstančiai Ar į visa tai nereikia atsižvelgti?

Darbininkams šventės dieną galima parinkti. Ji turi būti lietuviška, ir neprimenanti sovietinio palikimo.

Socialdemokratas J. Karo-

jas spaudoje klausė: "Kas gali vienyti tautą labiau nei darbas? Atsakysiu: Tikrai ne šventimas gegužės 1-osios, o 305 realaus, apmokamo darbo dienos metuose! Tuomet bus džiaugsmas ir laimė visų namuose.

Vertėtų neterioti laiko gražinimui sovietinių švenčių, o visoms partijoms drauge, sutartinai spręsti, kad Lietuvoje gyvenimas gerėtų visiems. Klysti yra žmoniška, bet likti klaidose, neleistina.

Visiems linkiu sąžiningumo, dorumo, labai našaus darbo.

Dažnai prisiminkite, kad: "Lietuviais esate Jūs gimę ir tą garbę gavote užgimę..."

Aš tiesiog džiaugiuosi, kad esu per sena, ir man nereiks žygiuoti Jūsų atkurtoje šventėje.

M. Kuprienė

KAIRIEJI TEBEPONAUJA

Antanai labas,

Rimutis sakė gavęs iš Tavęs žinią, kad Tu keiti savo gyvenamą vietą. Tai į šiuos Tavo namučius jau paskutinis mano laiškas. Linkiu gerai ir gražiai įsikurti naujoje vietoje. Mane baugina tas persikraustymo terepetas, tikiu, kad turėsi padėjėjų, ir kiek galint tausok save, nors vis tiek rūpestelio ir prižiūrėjimo, kad viskas būtų tinkamai supakuota, užteks. Lauksime nuo Tavęs žinučių iš naujos vietos.

Dar sveikinu Tave su artėjančiu vardadieniu, Tau labiausiai sveikatos ir visų žemiškų gėrybių linkiu. Pas mus jokių naujienų lyg ir nėra. Sulaukėme vasaros, kuri dar gera šiluma nedžiugina, vienok, vis tiek smagu, nes viskas žaliuoja žydi, dienos ilgos. Aš nekenčiu tamsos ir šalčio, nes jie buvo palydovai mano jaunystės gražiausių metų.

Tu man vis savo rašytus straipsniukus atsiųsdavai, tai aš dabar savo Tau atsiaunčiu su tokio komentaru. Galvojau, kad, jei parašai straipsnelį ir nusiunti į laikraštį, tai jį ir atspausdina. Pasirodo kad ne.

Zaleskytei 1999 metais Lietuvos televizijos festivalyje "Laumės juosta" buvo suteiktas "Metų solistės" vardas. Tais pačiais metais Taline vykusiame tarptautiniame vaikų muzikos konkurse "Applaus" Indrė gavo specialų Maskvos Ostankino televizijos prizą -kvietimą dalyvauti Ostankino TV konkurse "Rytinė žvaigždė".

2001 m. Indrė su savo kūrybos daina "Fly With Me" sėkmingai debiutavo didžio-

joje scenoje - Eurovizijos dainų konkurso Lietuvos ture ir pateko į finalinį koncertą.

Per 15 ansamblio gyvavimo metų surengta per 400 koncertų, išleisti 3 garso albumai. Koncertams JAV parengta geriausių ansamblio kūrinių programa. Atskirai parengta ir religinių giesmių programa.

Į Ameriką kolektyvas atvyksta Omahos vaikų choro "Bel Canto" (Nebraska) kvietimu. Koncertai bus surengti

Matai, kada seimo, daugiausiai kairieji deputatai nusibalsavo, kad vėl būtų švenčiama gegužės 1-oji, dauguma labai skaudžiai pajutome, kad senos tvarkos pasekėjai gajūs ir garbina sovietinį palikimą.

Parašiau straipsnelį ir nuvešiau į "Kauno dienos" redakciją, nors puikiai žinojau, kad tai absoliučiai tik šauksmas tyruose.

Daugiau kaip po savaitės jis buvo atspausdintas. Kitas pavadinimas ir sutrumpintas. Tiesiog siunčiu Tau iškarpa iš laikraščio ir nuorašą savo parašymo. Pamatysi, kaip pas mus tvarkoma spauda. Man draugai buvo patarę siųsti į Valstiečių laikraštį, nes jis patriotiškas ir daugiau dešinysis, aišku, ten būtų atspausdinta taip kaip buvo parašyta.

Žinoma, aš skambinau į Kaunadienės redakciją, teko pakalbėti su korespondentu, kuris atsakingas, už skaitytojų laiškų atspausdinimą, jis pasakė, kad jie turi teisę trumpinti o atseit pagrindas ką norėjęt pasakyti, niekas nepažeista. Taip pasidarė apmaudu, nes pv. kas lietė V. Landsbergį tai tokius šlykščius parašymus spausdindavo, ligi šlykščiausių išsireiškimų ir tai nereikėjo trumpinti. Vienu žodžiu, mūsų tėviškėleje kairieji ponavo ir dabar ponauja galvų nuleidžia. Mes atžymėsime tremties 60-tį. To pirmo trėmimo, iš buvusių suaugusių, jau tik keli likę, mes, buvę ištremti vaikais, irgi jau esame seniai ir daugumos nebėra. O gero taip ir nesulaukėme. Kas buvo Tėvų užgyventa, tas negražinama, kamuoja ligos ir pastovūs nedatekliai. Didžiausia laimė, kad Lietuva laisva! Bet kas tik valdžioje, visi stengiasi kuo daugiau turto prisikrauti ir niokoja tėviškėle kaip tik gali. Tau ačiū už paramą jurta. Prie jos rinksimės 16 birželio, perduosiu Jonui Tavo 200 dol. Jis Tau atsiskaitys, kur bus panaudojęs. Ačiū Tau, už dovanas man. Būk laimingas.

Marytė

Omahoje, Kansas City "Ro-ko-ko" taip pat žada aplankyti Čikagą, Pittsburgą, Buffalo ir kt.

"Ro-ko-ko" meno vadovė ir įkūrėja - Rasa Kauneckaitė. Ji taip pat yra ansamblio atliekamų dainų autorė. Rasa Kauneckaitė 1986 m. baigė Lietuvos Valstybinės konservatorijos estradinės muzikos katedros džiaz fortepiono specialybę. 2000 m.

RENGINIŲ KALENDORIUS

LIEPOS 14 d., šeštadienį, 4 v.p.p. 5-oji, jubiliejinė Gijos gegužinė, Beachland piknikų vietovėje, linksmins akordeonistas Bronius Mūras.

RUGPJŪČIO 12 d. nuo 12-os iki 6-os v.v. Lietuvių klubo popietė Amerikos italų klubo pokylių vietoje.

RUGSĖJO 9 d., 11:30 val. Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 23 d. Madų paroda "Rudens lapai", rengia skautės Židinietės.

SPALIO 12 d. penktadienį, 6:30 v.v. Dievo Motinos parapijos salėje Lietuvių dienos (JAV LB 50-čio sukaktis), "Ažuoliukų" choro koncertas. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

SPALIO 14 d. 10:00 v.r. Dievo Motinos parapijos šventovėje Lietuvių dienų iškilmingos mišios (Dalyvauja organizacijų atstovai su vėliavomis) gieda "Exultate" choras, vad. muz. Rita Kliorienė. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

LAPKRIČIO 11 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

LAPKRIČIO 24 d., 6:30 v.v. Lietuvių Namų viršutinėje salėje - Abiturientų/studentų pagerbimo pokylis.

GRUODŽIO 15-16 d. Šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepinių pardavimas.

GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. Bendros Kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

TEATRO VASAROS SEZONĄ TRAKUOSE PRADĖS LEGENDINIAI "PILĖNAI"

Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras įtemptai rengiasi pirmajam teatro festivaliui "Vasaros sezonas Trakų pilyje". Liepos 6 dieną festivalį pradės atnaujinta Vytauto Klovos opera "Pilėnai", o liepos 8 dieną bus rodomas Mikio Teodorakio (Theodorakis) baletas "Graikas Zorba" su vienu žymiausių pasaulio baleto artistų Ireku Muhamedovu iš Didžiosios Britanijos

Legendinė opera "Pilėnai" skiriama Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienai. Prieš 45 metus pastatyta opera po atviru dangumi vėl vyks po

Atkelta iš 10 p.

baigė Sankt Peterburgo Kultūros instituto menų fakulteto estradinio-džiazinio vokalo kursas.

1999 m. Rasa Kauneckaitė buvo apdovanota I-ąja premija už dainą "Žašinas" Lietuvos liaudies kultūros centro surengtame geriausios chorinės dainos konkurse XXI amžiaus chorinė muzika".

keletos dešimtmečių pertraukos. Pasak dirigento Vytauto Viržonio, septintojo dešimtmečio pradžioje ši opera keliasdešimt kartų buvo rodoma vaizdingose Lietuvos vietovėse, prie ežerų ir pilikalnių sutraukdama minias žiūrovų ne tik iš Lietuvos.

Atnaujintas "Pilėnų" variantas bus trumpesnis, jame pirmą kartą dainuos jauni atlikėjai. Ūdrio partiją atliks Laimonas Pautienius, Mirtos - Inesa Linaburgytė, pagrindinę Margirio partiją - Vladimiras Prudnikovas. Operos pastatymą režisuoja Eligijus Domarkas, scenografijos dailininkas - Henrikas Ciparis. Ypač išpūdinga turėtų būti finalinė susideginimo scena, vyksianti autentiškoje pilies erdvėje, naudojant pirotechnikos efektus.

Tris sezonus rodomas baletas "Graikas Zorba", pasak teatro baleto trupės vadovės Tatjanos Sedunovos, yra labai mėgstamas publikos. Gastrolyse Ispanijoje įsitikinta, jog po atviru dangumi šis baletas ypač efektingas. Juolab kad

TRISDEŠIMT DEVINTASIS "Dirvos" novelės konkursas

Skiriamos DVI PREMIJOS:

**Pirmoji - 500 dolerių,
Antroji - 300 dolerių**

**Iš A.A. SIMO KAŠELIONIO
Palikimo, kurį tvarko "Korp! Neo-Lithuania"
vyr. valdyba**

Tema: Autoriams suteikiama neribota teisė patiems pasirinkti novelės temą ir meninės išraiškos formas.

Paskutinė rankraščių įteikimo data - 2001 metų lapkričio 1 d. (pagal pašto antspaūdą).

Rankraščius siųsti šiuo adresu:
**Dirva, Novelės konkursas,
P.O. Box 19191
Cleveland, Ohio 44119-0191**

Konkurse kviečiame dalyvauti visus lietuvių rašytojus, gyvenančius Lietuvoje, JAV ar bet kurioje kitoje valstybėje.

Paruošimas: Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti perrašyti rašomąja mašinėle arba kompiuteriu ir pasirašyti slapyvardžiu. Tą patį slapyvardį užrašykite ant pridodamo užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Tik laimėjusių vokeliai bus atidaryti. Nepremijuoti rankraščiai gražinami, tik autoriams prašant, jų nurodytu adresu.

Vertinimo komisija paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti.

KOLDŪNAI

MĖSOS, VARŠKĖS, GRYBŲ

Skambinkite:
Jodi Apanavičius
Tel.: (216) 531-6995
(440) 354-4029

Priimamas gyventojas

Išnuomotame name gyvenam 2 žmonės, priimtumėm dar trečią. Visai arti Dievo Motinos parapijos. Skambinkit:
Živilei (216) 738-1978

pagrindinį Zorbos vaidmenį atliks vienas geriausių vyriško šokio atlikėjų pasaulyje I.Muhamedovas, vienuolika metų dirbantis Didžiosios Britanijos Karališkajame balete. Svečio partneriais Trakuose bus Eglė Špokaitė, Živilė Baikštytė, Mindaugas

Baužys ir Aurelijus Daraškevičius. Dainuos operos solistė Laima Jonutytė ir teatro choras. Spektaklį diriguos Martynas Staškus, choreografiją sukūrė italų baletmeisteris Lorca Massine, scenografiją - lenkų dailininkė Sofija Tugarinova- Grzelak.

VARNIUOSE PAGERBIAMAS DIDYSIS ŽEMAIČIŲ GANYTOJAS

Birželio 29-oji - Šventųjų apaštalų Petro ir Povilo diena. Įvairiose Lietuvos parapijose - atlaidai.

Varniuose kartu su Šv. apaštalų Petro ir Povilo atlaidais buvo rengiama ir Žemaičių Vyskupo Motiejaus Valančiaus gimimo 200 metų jubiliejaus šventė, pranešė Eltai Lietuvos vyskupų konferencijos sekretoriatas.

Iškilmės prasidėjo šventomis Mišiomis Varnių istorinėje katedroje. Po mišių eiseną prie vyskupo Motiejaus Valančiaus paminklo.

Varnių kultūros namuose parodytas docento Petro

Bielskio režisuotas Klaipėdos universiteto teatro spektaklis "Motiejus Didysis". Žemaičių vyskupystės muziejuje atidaroma paroda "Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius", parengta kartu su Nacionaline M. Mažvydo biblioteka.

Didžiojo žemaičių Ganytojo, vyskupo Motiejaus Valančiaus gimimo 200-osioms metinėms skirti renginiai vyksta daugelyje šalies vietovių, susijusių su jo gyvenimu ir veikla. Ištisuos metus didžiojo Ganytojo jubiliejų mini Varniai, kuriuose vyskupas M. Valančius yra praleidęs ilgiausią ir

reikšmingiausią savo misijos laikotarpį.

Žemaičių vyskupystės muziejuje buvo surengta mokslinė konferencija, vyskupo vardo mokykloje vyko jubiliejui skirti skaitymai. Išleistas šešių atvirlaiškių rinkinys, reprezentuojantis Varnių kultūros išgybes, nukaldintos vyskupo M. Valančiaus 1858 metų blaivystės medalikėlio kopijos, kurių galės įsigyti muziejaus lankytojai, turistai, vietiniai gyventojai.

Vyskupo M. Valančiaus gimimo 200-ųjų metinių minėjimą Varniuose birželio 29 dieną rengia Lietuvos vyskupų konferencija, Žemaičių vyskupystės muziejus, Varnių parapija ir seniūnija.

ELTA

DIRVAI AUKOJO

B.Norkūnas, Dearborn, MI	žmonos atminimui	200
J.Bernot, Union, NJ	.....	25
J.Smulskis, Lima, OH	.....	25
M.Vanšauskas, Lyons, IL	.....	20
J.Renkus, Santa Ana, CA	.....	15
A.Ubavičius, Canada	.....	15
E.Šilgalis, Euclid, OH	.....	10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

"DIRVOS" 85-erių metų sukakties proga Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos ir "Vilties" Draugijos paskelbto vajaus aukotojai:

ALT sąjungos Bostono skyrius	2,000 dol.
Lietuvių Tautinis Kultūros Fondas	3,000 dol
Aukų vajas tęsiamas.	

*Nuoširdžiai dėkojame visiems
aukotojams atsiliepusiems į šį
kvietimą.*

CLEVELANDE

METROPARKŲ GOLFO VARŽYBOS

Liepos 28 ir 29 d. Clevelando Metroparkų golfo aikštėse bus pravedamos atviros ir senolių varžybos. Iki liepos 21 d. galite registuotis: Big Met Golf Course, Rocky River Reserv., 60 dol. vienam žaidėjui; Shawnee Hills Golf Course, Bedford Reserv., 60 dol. vienam žaidėjui; Sleepy Hollow Golf Course, Brecksville Reserv., 75 dol. vienam žaidėjui. Laimėtojai galės rugsėjo 10-12 d. dalyvauti Clevelando golfo mėgėjų čempionate, Sleepy Hollow. Informacija: tel. 440/232-7242.

APLANKYKIT OHIO ŽVĒRYNĄ

Iki spalio 28 d. galite aplankyti Afrikos Safari keliaudami per Wildlife Park, 267 Lichtner Rd., Port Clinton, OH. Nemokama automobilių aikštė ir nemokamas maistas parko gyvuliams. Simba ložėje yra dovanų krautuvė ir užkandinė. Džiunglių žaidimo aikštė, pasilinksminimo ir auklėjimo programos, kaulių lenktynės, pasijodinėjimas arkliais ir kupranugariais ir kt. užsiėmimai jauniems ir seniems. Tel. 1-800-521-2660 informacijai. 17 mylių į vakarus nuo Cedar Point, va-

žiuojant Rt. 6 į Rt. 2 (į vakarus). Į parką nuvažiuoti 53 N.

CLEVELANDO UOSTO ŠVENTĖ

Liepos 11-16 d. Clevelando įlankoje bus didinga aukštastiebių burlaivių šventė. Iki 15-kos burinių laivų atplauks iš JAV, Kanados ir Ukrainos. Liepos 11 4-7 v.v. bus atvykstančių burinių laivų paradas, kuri rodys "Hometeam 19 ir 43" televizijos kanalai. Taip pat tą parada galima bus stebėti Clevelando "Northcoast" pakrantėje. Liepos 12-15 d. burinių laivų lankymas nuo 10 v.r. iki 6 v.v. Bilietai 10 dol. suaugusiems, 7 dol. seneliams, o vaikams iki 10 m. amžiaus veltui. Buriniai laivai turės parodas ir šeimyniškus pasilinksminimus. Liepos 16 d. 10 v.r. iki vidurdienio - keliamos burės kelionei tolyn.

Šioje šventėje žada dalyvauti: Bat' Kivschyna 96 pėdų škuna iš Ukrainos; Blue-

nose II 161 pėdos škuna iš Kanados; Concordia 188 pėdų laivas, kuris teikia buriavimo programas jaunimui, įskaitant Clevelando jaunuolius, kurie šiuo laivu atburiaus iš Port Colborne Kanadoje į Clevelandą uosto šventę; Fair Jeanne 110 pėdų brigas iš Kanados; Grand Nellie, 75 pėdų škuna; Norfolk Rebel burinis vilkikas, kurį galėsime matyti tik nuo kranto; Pride of Baltimore II 170 pėdų aukštastiebė škuna; Red Witch 77 pėdų škuna iš Ohio; St. Lawrence II 72 pėdų brigas iš Kanados; HMS Tecumseh, moderniška 19-to šimtmečio britų karinės škunos replika; True North 118 pėdų aukštastiebė Kanados škuna; U.S. Brig Niagara, atkurtas Comadore Oliver Hazard Perry laivas iš Erie, PA. 198 pėdų laivas bus ilgiausias šioje šventėje; Highlander aukštastiebė škuna, kuri pernai lankė Clevelandą ir vėl žada at-

plaukti; Playfair ir Pathfinder, abu 72 pėdų Kanados laivai, dalyvaus tik liepos 11 d. parade.

METROPARKŲ FOTO SAFARI

Nuo liepos 15 d. iki rugpjūčio 31 d. visi foto mėgėjai yra kviečiami dalyvauti Clevelando zoologijos sodo foto safari varžybose. Sakoma, kad viena nuotrauka gali atstoti tūkstantį žodžių, o foto safari varžybose bus proga laimėti dovanas. Kūrybingų nuotraukų temoms galite fotografuoti žinduolius, paukščius, augalus, džiungles (Rain Forest) ir Australijos nuotykių skyrių. Varžybų taisykles ir dalyvio lapą galite gauti zoologijos sodo kasoje arba Marc's krautuvėse. Laimėjusios nuotraukos bus atspausdintos Sun Press laikraščiuose ir įtrauktos į zoologijos sodo tinklavietę.

Ger.J.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ
 METAMS - \$35,
 PUSEI METŲ - \$20,
 PIRMA KLASE - \$58,
 ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ METAMS - \$110.00

EUROPA TRAVEL 692-1700
 LOWEST AIR FARES
 available worldwide
EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE
 passports - visas - prepaid tickets
 SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER 35 YEARS
"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.
 Complete Front End Service
481-5397
 New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
 • Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
 Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm   866 E. 200 th St.
 Sat.: 8 am to 4 pm   Cleveland, Oh. 44119
 Paul Stefanac

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
 William J. Jakubs Sr.
 William J. Jakubs Jr.
 Kenneth Schmidt
 Barbara Jakubs Schmidt
 Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
 936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
 36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
 Telefonas: (216) 531-7770
 Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
 LITHUANIAN CREDIT UNION
SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ
 Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
 767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119
 DARBO VALANDOS:
 Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
 Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
 Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
 Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.
 KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Born To Travel
 26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
 CLEVELAND, OH 44122
 Tel.: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
 Fax: (216) 831-5028
KELIONĖS Į LIETUVĄ - 2001
 Visi skrydžiai - geriausiomis kainomis
 Atstovaujama FINNAIR. SAS ir kitas oro linijas.
 Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

Rita Staškutė-Zvirblienė

MATAS REALTY
 Rita P. Matienė - Broker - Savininkė
 State Certified Real Estate Appraiser - Įkainuotoja
 Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas
V. R. MATAS Vytas R. Matas - Attorney-at-Law - Advokatas
 Visi teisiniai pataravimai
 17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119   2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
 (216) 486-2530   (440) 473-2530